National Library
Bibliothèque Nationale
AUG 3 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sent
Ottawa, Ont. K1A 0N4

B163/c/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 29 (1742) 1983 | NELJAPÄEVAL, 21 JUULIL — THURSDAY, JULY 21 | XXXIV aastakäik

„Aeg pole küps"

Balti riikide küsimust ei tõstatata UNO juures

STOKHOLM (EPL) — Strassbourgist tuli teade, et EG (Euroopa Ühisturu) liikmesriikide kümme välisministrit on asunud seisukohale, et „aeg ei ole küps" Baltikumi annekteerimiste viimiseks UNO dekoloniseerimise komisjoni ette, kuigi Euroopa-parlament seda oma otsuses nõudis.

Selguse selles küsimuses andis Lääne-Saksa liiduriigi välisminister Genscher kui samaaegselt ühisturu nõukogu president rahvasaadik Otto von Habsburgi küsimuse peale, kes teatavasti oli Balti resolutsiooni esitajaks Euroopa-parlamendis.

Genscher ütles, et Euroopa ühisturu presiidium on hästi teadlik balti rahvaste praegusest raskest olukorrast. Ministrite nõukogu vaatab aga asja reaalpoliitilisest seisukohast. Nimelt võib karta, et Dekoloniseerimiskomisjoni praeguse koosseisu juures selline esildis tagasi lükatakse. Selline tagasilükkamine võiks aga rohkem balti rahvaid kahjustada kui kasuks tulla.

AVALDAS KAHETSUST

Otto von Habsburg avaldas kahetsust, et EG välisministrid midagi ei julge praegu ette võtta. „Väikesed saavad karistada selle eest, et nendest midagi karta ei ole ja suurte vastu ei võeta tarvitusele mingeid abinõusid, kuna ei ole mingit lootust esitatud nõudmiste täitmiseks", rõhutas von Habsburg, kes leidis, et ministrite seisukoht ei sisalda õiget respekti nende moraalsete printsiipide vastu, mis vormiliselt moodustavad Dekoloniseerimiskomisjoni põhialuse.

KAHEKSA EI TUNNISTA

Otto von Habsburgi toetas briti konservatiivne rahvasaadik Pearce, kes seadis küsimuse, kas ministrite-nõukogu hoiak ei kujune „kinnitavaks pitsatiks" okupatsioonile. Dekoloniseerimisküsimused tuleb esitada olenematult sellest, kes koloniseerija on, kas N. Liit või mõni teine. Kümnest EG-riigist ei ole tunnustanud Eesti, Läti ja Leedu liitmist N. Liidu külge kaheksa, meenutas Pierce.

□

Saksa liiduvabariigi välisministeerium rõhutas oma äsjases vastuses balti Maailmakonverentsi (Baltic World Conference) esimees dr. C. K. Bobelisele, et liiduvabariik ei ole tunnustanud ega kavatse tunnustada N. Liidu annektsiooni Baltikumis. Välisministri ülesandel on kirjale alla kirjutanud välisministeeriumis küsimust ministrile ette kandnud saatkonnanõunik Alexander Arnot.

Tuleb „kuum" sügis

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Siinses avalikkuses on teemaks number 1 rahu ja raketid. Mitte Lääne-Euroopa suurlinnadele suunatud nõukogude SS-20 raketid, arvult 360, vaid Lääne-Euroopasse paigutatavad USA raketid kui läbirppkimised peaksid Genfis nurjuma.

Väiksemaid demonstratsioone rakettide vastu on juba olnud. Aga nagu teatas hiljuti „rahuliikumise koordineermiskomisjon", oodatakse 15-22. oktoobrini suurdemonstratsioone kuni miljoni osavõtjaga. Üks rahvas demonstreerib oma kaitse vastu, ehkki pool riiki on juba ammu agressori nahas.

Kes on siis see „rahvas"? Enamasti punast värvi elukutselised kraaklejad, rohelised, „keskkonnakaitsjad", kommunistid, punasotsid ja pahempoolsete pedagoogide poolt vildakale teele viidud noored, kellel puudub iseseisev mõtlemisvõime. Oma „rahutöö" eest saavad ninamehed ja agtaatorid „DDR"-i poolt makstud. Aga kui keegi Ida-Saksamaal julgeb demonstreerida rahu heaks, siis see saadetakse sundkorras maalt välja. Neid on siia saadetud juba üle kahekümne. „Rahuinglite" sõiduvees on kahjuks ka paljud evangeelse kiriku pastorid.

Vastavalt ülalnimetatud koordineerimiskomisjoni andmeile kavatsetakse vägivallata demonstratsioone, hoiatusvalveid, naiste rahulaagreid, kasarmute blokeerimisi ja vaikimistunde. Kuivõrd vägivallata need demonstratsioonid kulgevad, näitas äsjane US asepresident Bushi külaskäik Krefeldi, kus tema autot loobiti tänavakividega. Rida politseinikke sai vigastada, 150 demonstranti vahistati.

Igatahes on veel lahtine, kas kavatsetakse tungida USA baasidesse, kuhu tahetakse paigutada Pershing-raketid. Igatahes on kindel, et Neu-Ulmi ja Stuttgardi vahel-umbes 110 km — tahetakse moodustada inimestest „rahuahel". Oma nõusoleku demonstratsioonidest osavõtmiseks on andnud rohelised rahvasaadikud, punased kirjanikud (Grass ja Böll) ja punasotsidest poliitikud. (Eppler, Lafontaine jne.)

ODAVAD LOSSID

Saksa reisiprospektide ilu ja uhkusvanad lossid ja varemed- on kokkuvarisemisohus. Kogu Liiduvabariigis on ümmarguselt 15.000 lossi ja varet. Kõrgete ehituskulude tõttu on eraomanikel raske neid säilitada. Kolmandik lossidest ja kindlustest on juba varemetes ning võib arvata, et see arv veelgi kasvab. Nüüd pakutakse losse müüa peaaegu võileivahinna eest. Ostujõulised araabia õliseigid ei tunne losside vastu huvi, samuti jaapanlased. Seega on losside ja nende varemete-kruntide hinnad langenud. Ühe lossivareme Westerwaldis ostis keegi koos 2000 ruutmeetri suuruse krundiga Kanada rahas umbes 1000-nde dollari eest. Tavaliselt kõiguvad losside hinnad 20.000-nde ja kuue miljoni vahel.

MEELDIV DEMONSTRATSIOON

Hamburgi senati otsusega keelustati selles ülipatuses linnas niinimetatud peep show-d. Põhjendusena tõi senat ette, et see pole kooskõlas naise väärikusega. Vastava ala daamid korraldasid sel puhul linnas suurema demonstratsiooni, kuna senat on oma sammuga teinud nad töötuiks. Nii võisid Hamburgi kodanikud näha katmatuid daame tänaval, kuna mõned tõmbasid omal demonstratsioonil hilbud seljast. Selle „kerge" tööga teenivad naised kuni 5000 marka kuus ja paljud naistudengid finantseerivad rahaga oma stuudiumi.

AMETNIKE UPUTUS

Iga tuhande kodaniku kohta tuleb siin 64 riigiteenijat-ametnikku. Alates 1970-nest aastast on see arv kasvanud kolmandiku võrra. Eriti kiiresti „siginevad" niinimetatud riigisekretärid Bonnis. Neid oli 1966. aastal kuus ja nüüd 26. Kõik kõrgepalgalised härrad, kes lähevad maksumaksjatele aastas 630.000 marka isikult maksma. Kui tuleb teine poliitiline partei võimule, siis tavaliselt vahetatakse välja ka riigisekretärid. Siis saavad nendest Liiduvabariigi kõige kõrgepalgalisemad jalutajad, sest ametnikku ei saa vallandada-nende palk käib edasi.

-kk

Trudeau tutvustab poegadele Põhja-Kanadat

Peaminister P. E. Trudeau sõitis möödunud pühapäeval oma kolme pojaga Põhja-Kanadasse puhke-, lõbu- ja ametreisile. Kuue päeva kestel ta läbistab Põhja-Lääne territooriumi ja Põhja-Quebeci. Ta viibib Põhja-Lääne territooriumi uues linnas Inuvik, selle 25. aastapäeva tähistamisel. Sealt sõidetakse Yellowknife ja Yukoni. Edasi on kavas telgitamine Jäämere kaldal ja lendamine sealt Põhja-Quebec'isse, Fort Chimosse ja Bellin-Kangirsuk'isse. Oma peatustel Trudeau kõneleb kohalikele elanikele valitsuse kavadest ja toetuste andmisest indiaanlastele.

Ristlevate rakettide katsestamise vastased ei andnud rahu ka sellel reisil. Teda tervitati protestiplakatitega mitmel pool kus peaminister peatus.

Haruldane trükiseleid Tallinnas

Tallinnas tehti haruldane trükiseleid 17-ndast sajandist. Kui Kreutzwaldi nimelises raamatukogus restaureerima hakati kuut selle sajandi vana raamatut, selgus, et nende kaanematerjaliks oli kasutatud ühe senitundmatu raamatu lehekülgi.

Sel ajastul oli nimelt tavaline, et kaanematerjalina kasutati makuleeritud trükitöid, näit. raamatulehekülgi.

Käesoleval juhul pärinesid kuue köite kaaned aastal 1691 Riias trükitud lõunaeesti murrakulisest käsiraamatust tartumaalastele.

Raamat on illustreeritud ja kirjandusloolaste arvates esimene Eestis eesti keeles ilmunud illustreeritud raamat, mille olemasolu senini oli teadmata. EPL

Kanada valitsus andis loa USA rakettide katsestamiseks

Kanada valitsus otsustas anda loa USA valitsusele uute rakettide katsestamiseks Kanada territooriumil. Vastav teade anti edasi kirjalikult USA valitsusele Washingtonis. Valitsuse otsusest teatas ajakirjandusele välisminister Allan MacEachen väga lühidalt. Peaminister Trudeau keeldus andmast täiendavat informatsiooni.

USA sõjaministeeriumi soovi kohaselt teostatakse 4 kuni 5 rakettide katsestamist aastas, lähema 5 aasta jooksul. Valitsuse otsus rakettide katsestamiseks loa andmiseks pani ärevusse Kanada sõja- ja rakettide katsestamise vastased grupid. Neil on kavatsus korraldada lähemal ajal hulk demonstratsioone, et sundida valitsust oma otsust muutma. Uusdemokraatide partei Ottawa parlamendis toetab demonstrante.

Ülikool ei vallanda õppejõudu vaatamata juutide nõudmisele

Briti Kolumbia ülikool ei vallanda oma botaanika õppejõudu Jacob Luitjens'i, kuigi seda nõuab juutide organisatsioon Simon Wiesenthal Centre Los Angeles'is. Juudid väidavad, et lektor on Hollandis mõistetud 20 aastaks vangi koostöö pärast natsidega, ja ei sobi väärikale kohale ülikoolis.

Minister Robert Kaplan ei ole rahuldanud Hollandi väljanõudmist, põhjusel, et 1899. a. sõlmitud leping Hollandiga ei hõlma süüdistust koostöös natsidega. Ülikooli esindaja Jim Banham ütles, et küsimuse peab lahendama föderaalvalitsus. „Isik on süütu kuni on tunnistatud süüdlaseks. Ülikool vallandab oma teenistujaid seaduslikul alusel, mitte mõne väljaspool oleva organisatsiooni nõudmisel."

Simon Wiesenthali keskuse esindaja ütles, et nad jatkuvalt taotlevad väljaandmist ja mõjutavad Hollandi valitsust tõsta Luitjensi vastu süüdistus mõrvas.

Kuumusrekord Torontos — 35 kraadi

Kuumuslaine, mis püsib juba mõnda aega, viis kraadiklaasi möödunud nädalal rekordkõrgusele. Toronto südalinnas oli 35 C (95 F) ületades kahe pügalaga 1934. a. rekordi. Sama kuum oli Dryden'is, Sioux Lookout'is ja St. Catharines'is.

Ka Euroopa higistas möödunud nädalal. Nagu teatab teadeteteenistus UPI, isegi kaamel sai päikesepiste ühes Poola loomaaias. Temperatuur mitmel pool, kaasaarvatud Rootsi, tõusis üle 34 kraadi, ja naised käisid katmata ülakehaga, kuid ei jõudnud veel järgi saksalastele, kes võtsid end täiesti alasti. „Saksamaa riietub lahti", ütleb üks ajaleht kirjeldades olukorda parkides ja supelrandades.

Kuumuslaine hõlmas ka Lähis-Ida.

Eesti, Kanada ja Ungari lipud eesti esindusüksuse all-laagris Maailmajamboreel. Foto — S. Kask

Maailmajamboree

Maleva lipp lehvis, aga rahvuslippu ei lubatud

Laupäeva hommikul kell 7.00 jõudis tagasi Torontosse eesti skautide esindusüksus XV Maailmajamboreelt Albertast. Poisid olid väsinud, aga siiski rõõmsad ja uhked, et olid täide saatnud unistuse — osa võtta Jamboreest. Lõpp-tseremoonial lehvis ka maleva lipp, rahvuslipp oli ka Jamboreel ja all-laagris, kõigile palvetele vaatamata seda paraadile kaasa võtta ei lubatud. Maailmajamboreele sõitis mõneks päevaks ka Maleva juht skm. Egbert Runge, kes „Meie Elule" jutustab oma muljetest:

„Möödunud nädala kolmapäeva hommikul Torontos lennukisse asudes,, hõlmas mind samasugune ärevtunne, nagu 48 aastat tagasi, mil asusin teele, et sõita Piiritale, Eesti Noorte Kotkaste esimesse suurlaagrisse. Leidsin, et aastad ei muuda tundeid — sest kui oled ükskord skaut, siis oled alati skaut!

Maandudes Calgarys, leidsin ennast nagu suurest metsiku lääne linnast, kõikjal suured kaabud, kirjud särgid, kõrge kontsaga dekoreeritud säärikud ja isegi moodsas lennuhoones olid mitmed kohad dekoreeritud koorimata plankudega, et anda muljet suurest „ranchist". Oli ju kuulus Calgary stampeede'i nädal. Kohalikud inimesed mainisid, et linnas on nüüd raske liikuda, kuna „kõik hobused on nüüd linnas".

Sõit laagrisse läks aina huvitavamaks, sest tee viis päris kaljumägede jalale. Kananaskis maala kus Jamboree asub, tahetakse väljaehitada pargiks, mille panoraam on võrratu oma suurte ja kõrgete poolmetsastanud kaljumägedega. Maapind on kaetud kohati rohuga ja metsaall roomavate kadakatega, millised ainult 3 tolli maapinnast kasvavad. Aasadel kasvab palju lilli, peamisteks puudeks männid, kuused ja haavad. Kananaskis jõgi on kiire vooluga kärestikuline ja väga külm, sest vesi on pärit mägedest jääliustikelt.

Läbides Jamboree välisväravat, milleks on ainult kaks suurt torni, tuli üles otsida all-laager, kus eesti poisid elasid, see polnud raske juba varem valmis varutud laagri plaani abil. See plaan osutus hiljem väga vajalikuks liiklusmäärajaks tohutu suurel laagri maa-alal.

Mööda munakividega kaetud ja väänleval laia teed kõndis hulk poisse ja ka tüdrukuid (neid on laagris paari tuhande ümber) ja tee kõrval asetsesid mitmes suuruses ja mitmes värvingus telkide read.

LIPUD TEEJUHISEKS

Eesti poiste leidmine polnud raske, sest kohati üle puudelatvade lehviv lippude kolmik juhatas teed. Tugev tuul pingutas lipud: keskel kanada ja raal eesti, ning ungari lipud, kindlasti teejuhiseks igale külastajale. Meie all-laagri väravasse oli üles tõmmatud suur looma nahk, millele

(Järg lk. 3)

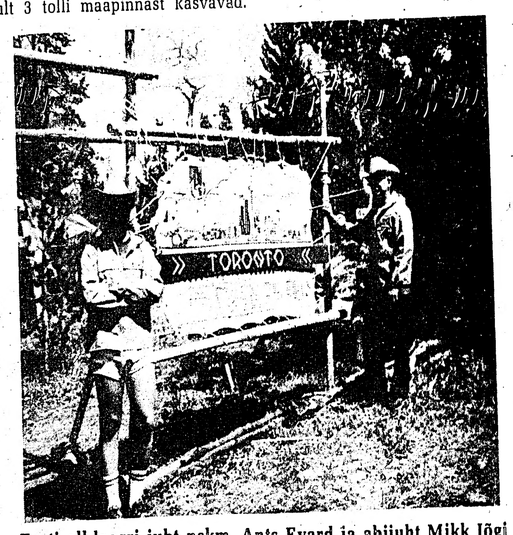

Eesti all-laagri juht nskm. Ants Evard ja abijuht Mikk Jõgi laagri väravas. Nende vahel loomanahk millele maalitud Toronto panoraam ja toodud laagrist osavõtjate nimed. Naha kaunistas skm. Helmut Jaaguste. Foto — S. Kask

metsaülikool '83

peateema: iseseisvuse sünd enne ja nüüd

lektorid: Heino Ainsa, Adir Aranovich, Maret Aranovich, Hardu Kerk, Walter Rand, Vello Sermat, Heino Susi, Rein Taagepera, Roman Toi, Aarne Vahtra, Taavo Virkhaus.

registreerimis informatsioon: (416) 463-9065
45 Fulton Ave., Toronto, Ont. M4K 1X6

Tore tulemast võistlejaile ja publikule Kanadast!

XXIX EESTI MÄNGUD USA-s

30. juuli nädalalõpul Lakewood, N.J. spordivõistlused (kergejõustik, ujumine, golf, tennis, võrk- ja korvpall, laskmine jne.), mitmetel aladel kõigile vanuseklassidele, kergejõustikus ka master (senior) klassidele. Ø Laupäevaõhtul Eesti Maja väljakul aktus, defilee ja valguspidu, kus ettekannetega esinevad rahvatantsijad, võimlejad ja KUMA laulugrupp Baltimorest. Järgneb rahvapidu.

Lähemat inf. saab helistades: (201) 363-4251 (Eda Treumuth)
EESTI SPORDILIIT USA-s

TORONTO EESTI NAISSELTSI JÕEKÄÄRU LASTE SUVEKODU

30. AASTA SÜNNIPÄEVA PÜHITSEMINE

Pühapäeval, 24. juulil k.a. kell 11.00 hommikul

JUMALATEENISTUS — AKTUS — KONTSERT

JÕEKÄÄRU FILMID — EINELAUD

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Mõtelge reaalsemalt ja kasvatage tahet

Käesoleval suvel on abiellunud ja abielluvad veel mitmed eesti aktiivsed noored neidude ja noormeestega teistest rahvustest. Perekondlikel koosviibimistel ühe teise rahvusesse kuuluva perekonnaliikme juuresolekul viib keskustelu inglise keelde. Vanemate mõttelend näeb kaugemale ette, et nende lapse-lapsed vaevalt ütlevad neile tere külla tulekul, rääkimata süvenemisest eesti rahva vaimsesse varasse, mis on üks rikkamaid maailmas. Rahvaluule arhiivides on sellest täidetud mitmed ruumid.

Räägitakse tihti eesti rahvusgrupi väljasuremisest paguluses. Vastupidine on täiesti võimalik. Vaimsete annete ja püsivuse poolest ei ole eestlastel raskusi kõrgema hariduse omandamisel. Samuti ei ole raskusi edukal võistlemisel teiste isikutega omal tööalal. Pagulaseestlaste teine generatsioon on jõudnud meheikka. Selles on rohkem kõrgkoolide õppejõude kui suhteliselt võttes teistel rahvustel. Üksi Ontario valitsuses arvatakse olevat 12 eestlast ministri abile vastaval ametkohal. Eestlased on olnud küllalt edukad edasijõudmisel oma ametikohal.

Aastaid tagasi arvestati, et 85% eesti perekondadest Torontos omavad üheperekonna elamu. Nüüd on osast nendest loobutud korterite kasuks kondomiinium-majades. Samal ajal on vähematest ja odavamatest perekonna majadest minnud üle suurematesse ja kallimatesse majadesse ja need maitsekalt sisustatud. Üldiselt elab eestlane Kanadas jõukamalt kui mõni teine rahvusgrupp. Võiksime olla uhked oma senistele saavutustele ja kasvada arvus ning võimus.

Segaabiellu astujad õigustavad oma sammu sellega, et elame demokraatlikul maal, kus õigus on abielluda sellega, kellega tahad. Bioloogiline vaatlus sellega ei nõustu. Esiteks on tahe relatiivne mõiste ja mitte väga raskesti mõistetav või kujundatav. Näiteks ilma kindla ja väljaarenemata tahteta noormees võtab naiseks selle, kes oskab end paremini noormehele meeldivaks teha. Kaunidus ja headus on selle juures mõisted mida armunud noormèhe silm maailma paremaiks peab.

Üks elutark daam väitis kord Tallinnas, et noormees, kui temal ei ole tahet abiellumiseks, võib olla ümbitsetud ideaalsetest neidudest, kes abiellumiseks sobivad. Ta seda ei märka. Kui tal tuleb tahe abielluda, siis ta „valib" selle, kes juhtub olema kõige lähemal ja oskab end noormehele meeldivaks teha. Selle daami arvates peaks noormees omama siis külma mõistust ja väljakujunenud tahet, et mitte ekslikku otsust teha.

Mõned eesti noormehed kinnitavad, et nemad toovad oma teisest rahvusest naise eesti seltskonda ja õpetavad tema eesti keelt rääkima. Neil on varuks isegi mõned näited kus seda on teostatud. Need on erandid. Keeleteadlaste üteluse kohaselt erandid aitavad kinnitada üldreeglite tõepärasust.

Tulles tagasi tahte juurde, tuleb nentida, et tahe abiellumiseks eesti neiuga oleneb suurel määral neiust. Teatud vaatluste kohaselt on eesti neiu oma paremates aastates liiga kriitiline eesti noormehe suhtes. Kainemalt mõeldes, ka eesti neiu peaks hakkama vaatama kaugemale ette ja arvestama seda, et vigadeta inimest ei ole olemas. Abielu on puhas lehekülg noorte elus. Sellele leheküljele ei kirjuta üks ega teine vaid kaks ja üheskoos. Üheskoos neid lehekülgi täites õpitakse üksteist tundma, hindama ja arvestama. Õpitakse parandama üksteise vigu. Seda tuleb teha kaine mõistusega ja ettekavatsetud tahtega, iseenese, perekonna ja rahvuse hüvanguks. Noored, kasvatage selleks oma rahvuslikku tahet, see tasub end mitmekordselt ära.

N.

Kas võiks . . ?

Eestlaste hulgas on vähe ärimehi ja müügiagente kelle edu erilist imestust pälviks või kelle saavutused kadeduse kreissaena meie hingerahu lõikaks. Alati on aga meil leidunud inimesi, kes kallile kaasmaalasele on osanud ühtkuiteist kaela määrida või mingit kasulikku kaupa soodsa hinnaga vahendada. Oli isegi aeg kus vaatamata et enamusel oli viitsimist endale otse kirjastusest või ajalehe talitusest eesti raamatut tellida, nii mõnigi agar tegelane emakeelset kirjasõna majast-majja käies müüs. Kuigi rahval oli raha vähevõitu ei saanud keegi nuriseda ostjate puuduse pärast.

Olles nüüd jõudnud ajajärku kus enamus eestlastele madalamate majade muretsemine kõige vähematki vaeva ei valmista, on ütlematagi selge, et eesti raamatu surma suus olemist ei saa ostjate vaesusega vabandada. Süüdi ei ole ka kirjanikud, kelle looming on olnud vaheldusrikas ja kirjanduslikult tihti maailma tasemeni küündiv. Teades, et meie keskmise põlvkonna enamus on kõrgema hariduse saanud, ning et meie noored on heade tagajärgedega eesti täienduskoolid lõpetanud, kaob ära ka võimalus potensiaalse ostjaskonna eesti keele lugemisoskuses kahtlemiseks. Kõige selle põhjal võime väita, et meie raamatute vähese leviku põhjuseks võib tagasihoidlikke turustamisviise pidada. Kuna eesti raamatute ostmine ei ole hädavajalik Kas võiks siis nende levitamisel kasutada agressiivsemat majast-majja müümise tehnikat? Et meie jõukuse juures seda tööd enam keegi kasu saamise pärast ei suvatse teha, tuleks rakendada nii üksikuid idealiste kui ka kultuuri ja rahvuliku kasvatuse alal tegutsevaid ühiskondlikke üksuseid. Mõne keskse organisatsiooni korraldusel võiks kord aastas hoogtöö korras eesti raamatu igale eestlasele koju viia — ostmiseks ja ostust rõõmu tundmiseks.

HARRI KIVILO

Euroopa kogemustega rätsep õmbleb meestele ja naistele
ÜLIKONNAD — KOSTÜÜMID — MANTLID
kvaliteet materjalid
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

Majanduselu

Muudatusi kapitalistlikus süsteemis

Ajaloost on teada, et ühegi ühiskondliku korra vorm pole jäänud püsima, kuid kas on võimalik eelneva põhjal teha ennustusi järgnevale vormile?

Selliste poliitilise-ekonoomia ja ühiskondlik-sotsiaalsete küsimustega tegeleb tänapäeval mitmeid teadlasi. Üheks eesrindlikumaks selles peetakse Robert L. Heilbroner'i, kes juhtivalt tegev New York'is ühes Uurimise Instituudis, mille nimeks: „New School of Social Research". Heilbroner on kirjutanud mitmeid teoseid ja teinud kaastööd suurematele ajakirjadele USA-s.

Läinud aasta lõpus kirjutas ta New York Time Magazin'is tähelpanuväratava artikli pealkirjaga: „Kas kapitalismil on tulevikku?" — Ühe tuntud Kanada ajakirjaniku andmetel olla see artikkel häirinud tugevasti ka Kanada vanemaid bürokraate Ottawas ja kõikvõimsas Majandusnõukogus (NEC). Keegi neist pole aga seni võtnud sõna avalikult antud küsimuse kohta.

Heilbroner'i arvates Läänemaailma majanduslikud raskused ei ole mitte ajutised ja mööduvad nähted, vaid neis peegelduvad ülemineku valud ühest kapitalismi vormist teise. Ta väidab, et meie Läänes oleme juba protsessis leiutamaks produktsiooni uut vormi, kus valitsus saab mängima suuremat rolli kaupade turustamisel. Selleks valitsus seob avalikuvõimu ja kapitali eraettevõtlusega, tumestades seega teravama erinevuse avalikus ja erasektoris. Uue vormi nimetus tuleneb sisukujunemisest.

NÄITEID MINEVIKUST

Oma arvamuste põhjenduseks Heilbroner näitab, et kapitalism on juhitud lakkamata soovist: koguda vara ja rikkust, mispärast ei saa jääda see olevasse seisundisse. Kui sotsiaalne ja poliitiline olukord pole soodus kapitali investeerimiseks vara kogumisel, siis see süsteem lööb kõikuma ja oleme sattunud kriisi perioodi kuni poliitikud ja ärimehed võtavad uue seisukoha ja koos loovad uued institutsioonid.

Nõnda kujunenud see läinud sajandil, kui leiutati vahendid masstoodangu tootmiseks ja hävitati väiketööstus kapitalismis. See nähtus avis ukses uuele kapitalismile. Tekkisid suured korporatsioonid, trustid ja kartellid, kes määrasid turgudel uue korra. Kuid see uus kapitalismi vorm varises kokku aastal 1930 ja asendati n.n. heaolu vormiga — „Welfare State", kus valitsuse poolt loodud sotsiaalkindlustus lõi soodsa olukorra äri- ja ettevõtete laiendamiseks seninägemata skaalas. Aga see föderaalselt juhitud ekspansiivne majandus ühes Heaolu võimsa mootoriga 1950-dates aastates muutus 20-ne aasta pärast võimsaks inflatsiooniks ja tööpuuduseks. Sotsiaalne rahu Heaolu vormis lõppes rahutuste ja vastuhakkudega valitsusele, sest sotsiaalne õigus oli massides tekitanud vaid isu ilma, et oleks neid rahuldanud, Seega tekkib paratamatult küsimus, et milline vorm kapitalismi arengus oleks järgmine?

Konservatiivne tiib rahvast, president Ronald Reagani juhtimisel, katsub minna tagasi endise majandusvormi juure, kuid see ei saa neil õnnestuda, sest vanad hädaprobleemid tulevad jälle esile. Demokraatlik sotsialism ei tööta samuti mitte, ütleb Heilbroner. Seega jääb ta vabaks uuele vormile kapitalismi arengus. Heilbroner usub, et inflatsiooni ja tööpuuduse kõrvaldanmiseks valitsus peaks kehtestama ülemmäärad tasudele, hindadele ja kasuteenimisele, mis oleks kooskõlas sotsiaalkindlustuse tasemega riigis. Oma kogmustel ja tähelpanekutel arvab ta nägevat selgeid märke selles suunas.

VABAKAUBANDUS

Järgnevalt kirjutab autor, et tuleks jätta kõrvale vabakaubanduse idee maailmaturgudel, sest moodne kommunikatsioon ja transport võimaldavad kergesti paigutada kapitali, tööd ja produktsiooni vähemarenenud maadesse selleasemel, et investeerida Läänes.

Kokkuvõttes Heilbroner ütleb, et kogu kriisiprobleemi lahendamiseks on tähtis ja tarvilik, et riigi poliitiline juhtkond ja äritegelased asuksid leiutama ja kujundama uusi teid ja võimalusi kriisist ülesaamiseks. Lühiajalised hädaprogrammid vaevalt annavad tulemusi.

Mingil põhjusel Heilbroner vaikib aga organiseeritud tööliskonna probleemidest, mis paljude teadlaste arvates poleks põrmugi madalam valitsuse ja äriringkondade omast, sest tegelik produktsiooni raskus lasub ikkagi tööliskonnal. Ja, kui tööliskond pole toodud osadusse ükskõik millise majandussüsteemi majandussüsteemi rakendamisel, siis vaevalt võiks see anda pikemaajalist rahu ja korda.

Teiseks autor ei puuduta sõnagagi riiklikult ebaefektset USA rahandussüseemi s.o. „Federal Reserve System", mida Kongressi ringkonnis ja mujal kritiseeritakse juba avalikult (New York State senaator Jack Kemp jt.). Leitakse, et see „System" on riiklikult negatiivne ja võimaldab riigis tekitada häireid, kriise ja depressioone. Teatavasti pandi see „System", endise korra asemel, Kongressis maksma juba a. 1913. Katsed selle kohendamiseks president Ronald Reagani algatusel, pole seni andnud tulemusi, sest asja taga seisab sama võimas raharingkond, kes selle plaanis ja ka läbi surus Kongressis jõulureedel 1913.

A.M.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

ÜEP katus

Skm. Ervin Aleve väidab oma kirjas „Meie Elus" nr. 26, et maailmalaagrid on alati olnud iseseisvad ettevõtted. Õige. Ja koostöötahtelised. Ka õige. Aga kaks laagrit on toimunud ka ÜEP ühise „katuse" või Esto ühise nimetaja all. (Vt. I ja II ÜEP albumeid.)

Rootsis avati Esto '80 maailmalaagris samaaegselt Stokholmi üritusega. ÜEP Peakomitee ja maailmalaagri juhtkondade vahelise koostöö tulemusena 1972 kujunes noorte kokkutulek Muskokas kõige suuremaks noorte laagriks eesti ajaloos.

ÜEP sihtasutuse põhikiri garanteerib ühe koha skautide-gaidide esindajale ka oma juhatuses. Milleks see kui skaudid pole ÜEP partnerid?

R.K.

TERI JA TUNGALTERI

Kelle tervis on hea, sellel on külluses head nõu nende jaoks, kelle tervis jätab midagi sovida.

□

Kui kerge on vihastuda! Kuid olla vihane õigel põhjusel, õigel määral, õigel ajal, õigel viisil ja õige isiku peale — see pole sugugi nii kerge.

Noppinud PEDESTRI JAAN

Vene viiulikunstnik valis vabaduse

Soomes kontsertturneel viibinud 23 a. Vene viiulikunstnik Viktoria Mullova, mööndunud aastal Moskvas korraldatud Tshaikovski võistluse võitja ja 1980. a. Sibeliuse nimelise võistluse võitja Helsingis, põgenes 4. juulil koos oma saatjaga Vahtang Jhordaniaga Kuusamost, mis asub 25 km N. Liidu piirist. Sinna olid nad jõudnud koos sovettide kultuuriatashee Irene Zaharovaga eelmisel päeval. Nad põgenesid Tornio—Haaparanda kaudu Rootsi, kust nad hariliku liinilennukiga lendasid Stokholmi. Nende asüülipalve on Rootsi valitsuses otsustamisel.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Euroopa ühisturg hädas piima ja või üleproduktsiooniga

Bonnist teatatakse, et Euroopa ühisturu piimapulbri ja või tagavarad on kohutavalt suured. Või tagavara võrdub Taani kogu rahva kaalule (5 miljonit inimest) ja piimapulbri tagavara Belgia rahva kaalule (10 miljonit inimest). Iga päevaga need tagavarad suurenevad.

Mida kavatsetakse teha või ja piimapulbri tagavaradega, selle kohta Lääne-Saksamaa rahaminister lähemat seletust ei andnud. Varematest aegadest on teada, et piima ja või ülejääki on müüdud N. Liidule kaugelt alla oma tootmise hinna.

Andrei Sahharov koos Mart Niklus'ega.

Andrei Sahharovi elu on ohus

N. Liidu aatomfüüsik Andrei Sahharov, kelle valitsus saatis asumisele sisemaale, Gorki linna, et ta ei saaks kritiseerida oma valitsust ja pidada ühendust välismaa teadlastega on saatnud pikema kirja USA aatomfüüsik Sidney Dreill'ile, milles selgitab oma vaateid tuumrelvade kasutamise kohta. Kiri on kirjutatud vene keeles, selle aasta alul ja toodud välja N. Liidust usaldusmeeste poolt.

Andrei Sahharov on aatomfüüsik, kelle juhtimisel valmistati N. Liidu esimene aatompomm. Teda on seni ülistatud kui N. Liidu rahvuslikku kangelast. Sahharov kirjutab, et võidujooks tuumrelvade valmistamise ja täiendamise alal kujundab olukorra, kus nende tohutu tagavara tõttu on raske pidurdada kord vallandatud sõda tuumrelvadega. Tulemuseks võib olla kogu inimsoo hävitamine Maakera pinnal. Võitjat ega kaotajat selles sõjas enam ei ole. Ta pooldab tuumrelvade produtseerimise piiramist ja nende arvu vähendamist suurvõimude vahel sõlmitavate kokkulepete alusel. Eriti sobiv koht selleks on Genf, kus USA ja N. Liidu sõjalised eksperdid istuvad koos, et leida alust strateegiliste relvade tootmise piiramiseks ja nende arvu vähendamiseks. Nõupidamine Genfis peab andma soovitud tulemusi. Nõupidamist seal ei tohi lõpetada enne kui kokkulepe on saavutatud.

Andrei Sahharov avaldab kahtlust, kas kokkulepet on võimalik saavutada president Reagani ettepaneku kohaselt — kõigi tuumrelvade väljaviimisega Euroopast. Samuti on vaevalt usutav, et N. Liit nõustub oma SS-20 rakettide arvu vähendamisega Euroopa Venemaal ainult USA lubaduse vastu, mitte viimistleda MX rakette ja mitte saata neid Euroopasse NATO sõjaliste jõudude toetuseks. Ta kirjutab, et inimlikust seisukohast vaadatuna tullakse relvastuse vähendamise juurde, kui mõlemad pooled on sõjaliselt võimsuselt võrdsed. Et sinna jõuda, Sahharov soovitab USA-l edasi minna MX rakettide viimistlemisega ja nende viimisega Euroopa mandrile. Pärast seda võib loota kokkuleppe saavutamist relvastuse vähendamise alal.

Kas kokkuleppe alusel või ilma selleta, kirjutab Sahharov, tuleb suurvõimudel hoiduda ka vähemate, taktikaliste tuumrelvade kasutamisele võtmisest sõjas. Taktikaliste tuumrelvade kasutamisele võtmisele võib järgneda keskmise laskekaugusega ja lõpuks kontinentidevaheliste tuumrelvade kasutamisele võtmine. Tuumrelvad peaksid jääma hirmutamise ja hoiatamise relvadeks tulevases sõjas.

KONVENTSIONAALSED RELVAD

Tuumrelvade kõrval N. Liit on pühendanud suurt tähelepanu oma armee suurendamisele ja konventsionaalsete relvade moderniseerimisele. Sahharovi arvates lääneriigid peaksid tegema sama, et olla võrdsed N. Liidu armeega lahinguväljal. Lääneriikide sõjaliste jõudude vähesus ja nõrkus võrreldes N. Liidu armeega on üheks põhjuseks, miks kardetakse tuumrelvade kasutamisele võtmist tulevases sõjas. Viimase võimalusena kaotav pool võib võtta kasutamisele taktikalised tuumrelvad, et mitte kaotada sõda. Tuumrelvade kasutamisele võtmise vältimiseks suurvõimud peaks püüdma saavutada võrdsus konventsionaalsete relvade alal ja hoiduma tuumrelvade kasutamisele võtmisest.

Sahharov selle juures kahtleb, kas USA ja teised NATO riigid on valmis suurendama oma armeesid vajalisel määral, et pidurdada N. Liidu armeede pealetungi. Armeede suurendamine ja konventsionaalsete relvade ulatuslikum kasutamisele võtmine lahinguväljal nõuab rahva psühholoogilist ettevalmistust sõjaks, taktika ja strateegia asetamist uutele alustele. Selles suunas pole lääneriikides sent palju tehtud.

Tuumrelvade kasutamisele võtmise ja üldse sõja ärahoidmiseks ei ole küllaldased võrdse võimsusega armeed. Sellele peaks kaasa aitama diplomaadid, majanduslik koostöö, ideoloogia ja poliitika, kulturne ja sotsiaalne koostöö. Nõupidamisi kõigil nendel aladel tuleb pidevalt pidada, kuni kokkulepped on saavutatud, siis on loota, et tulevikus jäävad ära rahvaid hävitavad sõjad.

Iseenese kohta Sahharov kirjutab, et tema on erand N. Liidus oma arvustavate märkuste pärast valitsuse otsuste ja poliitika kohta. Valitsuse otsuste ja poliitika arvustamine, nagu see on kombeks Läänes, ei ole lubatud N. Liidus. Seal ka süütumate märkuste tegemine valitsuse otsuste ja poliitika kohta võib olla küllaldaseks põhjuseks inimese arreteerimiseks ja karmiks karistamiseks või saatmiseks psühhiaatrisele ravile. See on põhjuseks, miks rahvas vaikib N. Liidus ja valitsuse otsusi ega poliitikat ei arvusta.

ELU OHUS

Kohe pärast Sahharovi kirja avaldamist ühes New Yorgi lehes, ilmus terav kriitika Andrei Sahharovi isiku kohta N. Liidu valitsuse ametlikus häälekandjas „Izvestia". Seal 4 N. Liidu teadlast süüdistasid Sahharovit president Reagani mõtete levitamises ja viha väljendamises oma kodumaa valitsuse vastu. Need teadlased väitsid, et USA valitsus laskis hukata Julius ja Ethel Rosenbergi 1953. a. kui need andsid üle aatompommi saladused Moskvale, inimkonna üldise rahu huvides. Nüüd puudub vähe, et Sahharov süüdistab N. Liitu kui kõige kurja juurt ja kutsub üles rahvaid ristisõjaks kommunismi vastu. Ta teeb perfektselt seda, mida soovib Pentagon ja Valge Maja.

Andrei Sahharovi süüdistusele, mis avaldati 2. juuli „Izvestias" olid kirjutanud alla geofüüsik Anatoli Dorodnitsyn, füüsik Aleksander Prokhorov, biokeemik Georgi Skryabin ja matemaatik Andrei Tikhanov. Nõukogude mõiste kohaselt süüdistus on raske.

A.N.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

„Meie Elu" nr. 29 (1742) 1983

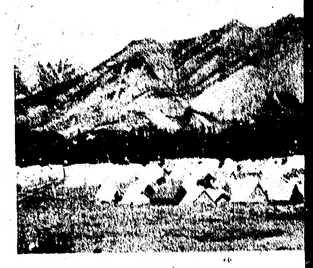

Maailmajamboree telklinn Kaljumä

Maailmajamboree

Norra suusa shveitsi lü

KANANASKI, Alberta („Meie Elu" maailmsetel kokkutulekutel on alati rahvuse tutvustamiseks. Tõsi küll, e vuslikku kuuluvust, kuid kes tunneb de omapärasid. Selleks tuleb raken

Norra skautide saabumisest teatasid suusapatrullid. Tundus, et enne veel kui telkküla oli püstitatud saadeti skaudid suuskadel „teatesõidule". Murdmaasuusad suvisel ajal? Üle kivide ja kändude? Just nii — ning enamus meist nägi seda, võludes nägudele sooja naeratuse ning huultele heatahtlikud õpetused.

Shveitsi skaudid liikusid mööda laagri radu, istmikule seotud ühejalaga lüpsipingid. Iga teatud aja järgi tehti väike peatus, sest pink ja tugi olid omast käest.

Itaallastel olid seekord sinised kootud mütsid, palistatud rahvusvärvidega. Mütsi otsast pika paela otsas rippus aga rõõmus tutt-pall — seda pidi käes kandma, sest muidu oleks see maad mööda järgi jooksnud. Nendele väidetele võib veel lisada eri-maade rahvarõivaid — nagu aafrika, arabia, lähi-aasia.

ESINEMISED

Kuid kõlgest sellest ei ole veel küllalt. Suurel Jamboree laval on esindusüksustel võimalik reserveerida aja oma rahvust tutvustavaks ettekandeks. Nii näiteks on seal praegu Trinidadi raudvaadi orkestri ettekan**ne koos rahvatantsudega. Sama or**kester esines ka ühel einel suures söögisaalis — lõunamuusikaga. Eemal ühel teisel väljakul on shotl torupillide orkestri ettekanded. Kavas on täna veel Indoneesia ja Korea esinemised. Kui Torontos oli erinevate rahvuste omapärade tundmiseks vajalik reisida Karavani ajal paviljonist paviljoni, siis Jamborees on vaja vaid istuda suurlava ees — ja kõik erimaade omapärad kantakse seal ette.

Neile kellel veel sellest rikkalikust valikust puudus tuleb — neil on võimalik veel all-laagrite lõketel lisa leida.

KÜLALISPÄEV

Laagri südamikus asuvad esindusüksuste paviljonid-peakorterid. Laupäevasel suur-külastuspäeval arvati külaliste hulka ületavad 5000 — seega paisus laagri elanikkond enam kui 21.000-le. Tundus, et enamus neist olid koondunud laagri südamikku — Maailma Väravasse. Selle keskel asus palkidest püstsammas, tähistades eelnevaid Jamboreesid. Ümber

AU
VÄL
Kur
alar
Te
FU
Ri
ka
ja
PA
TU
Ku

klus'ega.

hharovi ohus

õrkus võrreldes N. Liidu armeega on üheks põhjuseks, miks kardetakse uumrelvade kasutamisele võtmist ulevases sõjas. Viimase võimalusena kaotav pool võib võtta kasutamisele taktikalised tuumrelvad, et mitte kaotada sõda. Tuumrelvade kasutamisele võtmise vältimiseks suurvõimud peaks püüdma saavutada võrdsus konventsionaalsete relvade alal ja hoiduma tuumrelvade kasutamisele võtmisest.

Sahharov selle juures kahtleb, kas USA ja teised NATO riigid on valmis suurendama oma armeesid vajalisel määral, et pidurdada N. Liidu armeede pealetungi. Armeede suurendamine ja konventsionaalsete relvade ulatuslikum kasutamisele võtmine lähiguväljal nõuab rahva psühholoogilist ettevalmistust sõjaks, taktika ja strateegia asetamist uutele alustele. Selles suunas pole läänerikides seni palju tehtud.

Tuumrelvade kasutamisele võtmise ja üldse sõja ärahoidmiseks ei ole küllaldased võrdse võimsusega armeed. Sellele peaks kaasa aitama diplomaadid, majanduslik koostöö, ideoloogia ja poliitika, kultuurne ja sotsiaalne koostöö. Nõupidamisi kõigil nendel aladel tuleb pidevalt pidada, kuni kokkulepped on saavutatud, siis on loota, et tulevikus jäävad ära rahvaid hävitavad sõjad.

Iseenese kohta Sahharov kirjutab, et tema on erand N. Liidus oma arvustavate märkuste pärast valitsuse otsuste ja poliitika kohta. Valitsuse otsuste ja poliitika arvustamine, nagu see on kombeks Läänes, ei ole lubatud N. Liidus. Seal ka süütumate märkuste tegemine valitsuse otsuste ja poliitika kohta võib olla küllaldaseks põhjuseks inimese arreteerimiseks ja karmiks karistamiseks või saatmiseks psühhiaatrisele ravile. See on põhjuseks, miks rahvas vaikib N. Liidus ja valitsuse otsusi ega poliitikat ei arvusta.

ELU OHUS

Kohe pärast Sahharovi kirja avaldamist ühes New Yorgi lehes, ilmus terav kriitika Andrei Sahharovi isiku kohta N. Liidu valitsuse ametlikus häälekandjas „Izvestia". Seal 4 N. Liidu teadlast süüdistasid Sahharovit president Reagani mõtete levitamises ja viha väljendamises oma kodumaa valitsuse vastu. Need teadlased väitsid, et USA valitsus laskis hukata Julius ja Ethel Rosenbergi 1953. a. kui need andsid üle aatompommi saladused Moskvale, inimkonna üldise rahu huvides. Nüüd puudub vähe, et Sahharov süüdistab N. Liitu kui kõige kurja juurt ja kutsub üles rahvaid ristisõjaks kommunismi vastu. Ta teeb perfektselt seda, mida soovib Pentagon ja Valge Maja.

Andrei Sahharovi süüdistusele, mis avaldati 2. juuli „Izvestias" olid kirjutanud alla geofüüsik Anatoli Dorodnitsyn, füüsik - Aleksander Prokhorov, biokeemik Georgi Skryabin ja matemaatik Andrei Tikhanov. Nõukogude mõiste kohaselt süüdistus on raske.

A.N.

OOSAAR, C.A.
Accountant
ve., Toronto, Ontario, M5H 3M7
364-0099

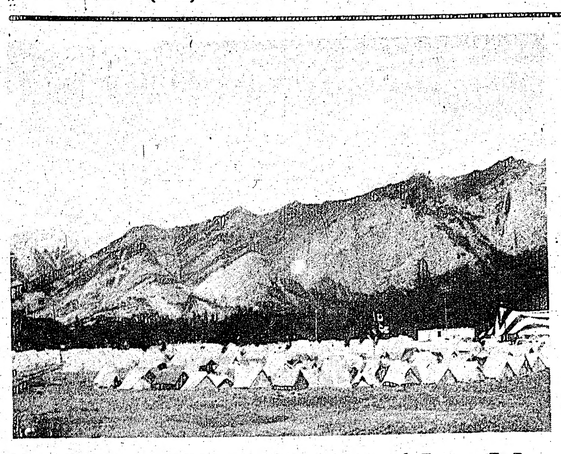

Maailmajamboree telklinn Kaljumägede taustal. Foto — E. Runge

Maailmajamboree

Norra suusapatrullid, shveitsi lüpsipingid

KANANASKI, Alberta („Meie Elu" erikirjasaatjalt) — Skautide ülemaailmsetel kokkutulekutel on alati leida huvitavaid mooduseid oma rahvuse tutvustamiseks. Tõsi küll, erinevad vormid tähistavad rahvuslikku kuuluvust, kuid kes tunneb neid sadu erineva vormi detailide omapärasid. Selleks tuleb rakendada leidlikkust.

Norra skautide saabumisest teatasid suusapatrullid. Tundus, et enne veel kui telkküla oli püstitatud saadeti skaudid suuskadel „teatesõidule". Murdmaasuusad suvisel ajal? Üle kivide ja kändude? Just nii — ning enamus meist nägi seda, võludes nägudele sooja naeratuse ning huultele heatahtlikud õpetused.

Shveitsi skaudid liikusid mööda laagri radu, istmikule seotud ühejalaga lüpsipingid. Iga teatud aja järgi tehti väike peatus, sest pink ja tugi olid omast käest.

Itaallastel olid seekord sinised kootud mütsid, palistatud rahvusvärvidega. Mütsi otsast pika paela otsas rippus aga rõõmus tutt-pall — seda pidi käes kandma, sest muidu oleks see maad mööda järgi jooksnud. Nendele väidetele võib veel lisada eri-maade rahvaröivaid — nagu aafrika, arabia, lähi-aasia.

ESINEMISED

Kuid kõigest sellest ei ole veel küllalt. Suurel Jamboree laval on esindusüksustel võimalik reserveerida aja oma rahvust tutvustavaks ettekandeks. Nii näiteks on seal praegu Trinidadi raudvaadi orkestri ettekanne koos rahvatantsudega. Sama orkester esines ka ühel ainel suures söögisaalis — lõunamuusikaga. Eemal ühel teisel väljakul on shoti torupillide orkestri ettekanded. Kavas on täna veel Indoneesia ja Korea esinemised. Kui Torontos oli erinevate rahvuste omapärade tundmiseks vajalik reisida Karavani ajal paviljonist paviljoni, siis Jamboreel on vaja vaid istuda suurlava ees — ja kõik erimaade omapärad kantakse seal ette.

Neile kellel veel sellest rikkalikust valikust puudus tuleb — neil on võimalik veel all-laagrite lõketel lisa leida.

KÜLALISPÄEV

Laagri südamikus asuvad esinduüksuste paviljonid-peakorterid. Laupäevasel suur-külastuspäeval arvati külaliste hulka ületavad 5000 — seega paisus laagri elanikkond enam kui 21.000-le. Tundus, et enamus neist olid koondunud laagri südamikku — Maailma Väravasse. Selle keskel asus palkidest püstsammas, tähistades eelnevaid Jamboreesid. Ümber samba on liikmesorganisatsioonide lipud.

Peateel, enne Maailma Väravat — lehvisid kõrgetel palk-varrastel eelnevate Jamboreede lipud. Värav on ehitatud palkidest mida dekoreerib Maailmabüroo skaudiliilia koos statistiliste andmetega.

Terve külalispäeval esinesid erinevad maad vaheldumisi oma peakorteri ees — küll muusika, laulu kui tantsuga. Siin võiks küll esile tuua Austria tantsurühma ja nende segakoori.

JUMALATEENISTUSED

Pühapäevane laagripäev hakkas rahulikumalt — oli tunda hommikul kiriku vaimu, mis haaras tervet laagrit. Rühmitult mindi oma usulisele jumalateenistustele. Täis vormis koguneti selleks ettenähtud aladele. Nii liikus soomlasi oma sinises vormis — siniste murumütsidega ja valge ristiga, prantslasi punases vormis, ameeriklasi khakis, rootslasi terav-sinises. Selles värvikülluses aga ei esinenud ülimeelikust ega vallatust mis laagrile nii omane. Vaimulikud teenistused toimusid laagrite avarväljakutel — nii ühis-jumalateenistusena kui väike-vestlusgruppidena.

UUED SÕBRAD

Kuid pealelõunaks vallandus taas noorusrõõm. Jamboreele oli korraldatud ühismäng. Igale skaudile anti kaart ühe tähega, ning ta pidi otsima teisi skaute, et saada sõna „sõprussõber". Mäng oli mõeldud uute sõprade leidmiseks ja loomiseks. Huvitav on jälgida „puukeelseid" vestlusi — raskused mis ületatakse tahtelisusega. Ja lõpuks — saavad kõik ikka aru — mida tähendab soe käepigistus, naeratus ja silmsära.

Sellele järgnes Kanada sõjaväe poolt esitatud demonstratsioon langevarjurite poolt — küll paaris kui neljakesi — tehe pöördeid, vabalangemisi ja täpsusmaandumist Jamboree pere keskele. Sellele järgnes õhuakrobaatika lennuväe eskadroni poolt — sõlmed, rullumised, täpsuslennud, madallennud, nii et lennuk kadus puude varju, kõitsid noori. Ja lõpuks esines ratsavägi paraadmundris täpsussõidus. Pooleteise tunnine esinemine andis elamuse nii noorele kui vanale.

Ahm

AUGUSTIKUU SUUR VÄLJAMÜÜK

Kuni 50% hinnaalandust

Teadlik ostja valib
FURS BY FINN
Rikkalikus valikus moodsaid karusnahk tooteid, nahkmantleid ja riidest mantleid.
PARIMAKS VALIKUKS
TULGE VARAKULT!
Kvaliteet on meie parim reklaam

FURS by FINN

191 Eglinton Ave. E.
Toronto, Ont. M4P 1K1
Tel. (416) 488-1701

Visa — Mastercard

Maleva lipp . . .

(Algus esiküljel)

Helmut Jaaguste juba linnas oli päale joonistanud Toronto linna siluetti. Naha keskele oli astatud pikk laud, millele oli sisselõigatud „Toronto" ja alla äärele kirjutatud osavõtvate poiste nimed, nagu hiljem kogesin kirjutas iga külastaja oma nime naha tahaküljele ja kui nahk maha võeti oli tagakülg tihedalt nimesid täis.

Jällenägemise rõõm oli suur, kui üksuse juhid Ants Evard, Mikk Jõgi ja Riki Laanvere väravast sisseastudes kätt surusid ja kohe oma töö juurde tagasi läksid, et tuulechu tõttu mahavõetud suurt söögikoha katust üles seada. Poistel olid kenad rohelised telgid, millistega neil probleeme ei olnud ja keset laagrit olid ülesse seatud neli suurt söögilauda, katuseks „sööklale" oli suur telgiriidest kate. Selle all keedeti, söödi ja peeti koosolekuid.

PROGRAMMID

Püstitasin oma ühemehe telgi pehmele roomava kadakadapinnale mändide vahele, tõmbasin jalga kerged matkasaapad, ning nõutasin kohe „linnaloa", et minna laagrit külastama.

Jamboree laagriala on väga suuremõõtmeline: ühest otsast teise kõndimiseks kulub pool tundi ja terve laagriga tutvumine võtab vähemalt 2 ja pool päeva. Linnaloaks on pass, kuhu igat all-laagrit, programmipunkti või asutust külastades vastavasse kohta tempel sisse lüüakse. Meie all-laagri templil on meie Jamboree märk.

Laagriala suurust iseloomustas üks väike shveitsi poiss, kes üles, kui ta saabumispäeval laagriväravast oma all-laagrisse oli jõudnud, et selle kaugusega millise ma praegu maha marssisin oleksin switsis jõudnud piirist piirini! Kõik kõndisid, sest sõidukeid mida silm nägi, olid ainult reenistusautod. Ka pidid poisid jala sammuma ühest programmi punktist teise, millised olid tavaliselt paigutatud laagri ääremaile.

Suurimad programmi alad olid: „takistusrada, märgilaskmine savituvidele, jõel parvetamine omatehtud parvega, maastiku rattasõit, „metsiku lääne tegevus", spordivõistlused, mägestikus üleöö matk ja teised. Meie poisid võtsid kõigest huviga osa, kõige huvitavamaks loeti takistusrada ja laskmine.

Päevane teguskava ajaliselt oli jaotatud: Kell 6 — äratus, kell 8.00 — hommikusöök, kell 10.00 programmid, kell 12.00 lõunasöök, kell 14.00 programmid, kell 18.00 õhtusöök vabaaeg ja kell 23.00 öörahu. Kõik toiduained toodi poiste poolt kohale ja nad ise keetsid omale süüa. Toitu oli külluses, mitmekesine ja poisid päris head kokad. Ööseks laagrisse mingit toiduaineid karude hädaohu pärast ei lubatud jätta.

Kui karudest juttu, siis peab ütlema, et see on karude maa ja poisid olid külalised, seepärast olid vist neli suurt karupuuri igaks juhuks valmis. Ei olnud kuulda aga, et karud oleksid laagrit külastanud.

Suursündmusiks olid laagri tegevuses — Calgary stampeed'i külastamine, kust poisid omale suured kaabud ostsid, eriti silmatorkavad olid juhtide helekollased kaabud. Teine väljasõit toimus Banffi, kus supeldi soojas basseinis ja imetleti mäestiku ilu köisraudtee kondulitest. Eriprogrammiks oli üleöö mäestikumatk, kus meie hulljulged poisid peatuskohast vabal ajal veel 1500 jalga ülespoole ronisid ja üks poiss oma kella sinna kaotas, pärast uhkusega teistele näitas, et näe seal kõrgel on minu kell!

Minu esimeseks retkeks oma all-laagrist oli matk laagri keskusesse. Et õiget teed leida, kasutasin laagriplaani ja et mu aeg oli piiratud asusin kohe pildistama. Huvitavaid telke ja väravaid oli palju, seepärast pidin valima objekte.

LIPP PUUDUS

Laagriteel tuli vastu igas värvis poisse ja tüdrukuid, kirevais vormides ja märkidega dekoreeritud. Laagri keskuse moodustas: sisseminekuks suur lippude allee, kuhu suurte pikkade palkide otsa olid tõmmatud kõik jamboreede lipud. Selle allee lõpus oli suur palkidest A kujuline värav, millel maailma skautluse märk. Sealt edasi avanes suur lippude väljak mille keskel palkidest sammas kandes skautluse 75 aasta juubelimärki. Suures lippude ruudus olid kõikide osavõtjate maade lipud, pilt oli kirev ja võimas, meele tegi kurvaks teadmine, et meie lipp sealt puudub. Sealt edasi oli kesklinn, nimelt iga maa esindusel oli üks telk, kus tehti reklaami oma skautlusele ja rahvusele. Sealt leidsin ka telgi mille sildiks oli „Rahvusvaheline suhtlemine". Astusin sisse, et protesteerida, miks meie lippu polnud suures lippuderivis? Selles telgis töötas ka meie tuntud skaut Jaan Lepp, kes seletas, et need esindused, kes tegutsevad teistel maadel ja omal riiki ei ole, nende lippe ei saa ülesse tõmmata, erandiks On Armeenlased, kelledel oli erileping Lord Baden Powell'iga.

Hiljem kohtasin veel Evi Jaaguste't, kes töötas laagri pangas, Helmut Jaagustet, kes tegi aalis tehnilises osakonnas silte ja plakateid, Valter Piiglit, kes töötas laagri kantiinis ja Peeter Kallaste't, kes oli tervishoiu kontrolliks. Üldse oli laagris üle 2000 staffi liikme, kes kõik skautjuhid, andes oma panuse Jamboreele tasuta, makstes aga ise oma transpordi eest.

Poolepäevase vantsimise järele, olid jalad väsinud ja paar rulli filmi seljakotis. Olin aga ülimalt endaga rahul, sest olin kohanud skaute igast ilmakaarest luues uusi sõpru ja tutvudes nende eluga. Üllatas sõbralikkus kõikjal ja äärmine abivalmidus — on ju need skautluse põhialused.

Jamboreel viibimise ajal tegin tutvust vähemalt kolme tosina erimaade skautidega, nii poiste, kui tüdrukutega, vahetades mõtteid ja märke, ning tutvustades Eestit ja tema saatust. Meie poistel oli selleks trükitud kohe eriline nimekaart, kuhu nad kirjutasid esiküljele oma nime ja aadressi, ning tagakülg oli varustatud Eestit tutvustava lühilooga.

Kolmapäeva õhtul oli meil küllakutse soomlasilt, ehkki lõkked olid keelatud tuleohu kartusel möödus õhtu soomlaste juures tujuküllaselt. (Soomlasi on laagris umbes 300)

Neljapäeval tutvusin programmi aladega. Samuti trükkisime Jaan Lepp'aga paari tunni jooksul silkskreenil 300 särki ja kaelarätti eesti esindusüksuse märgiga. Neid oleks veel võinud trükkida sadu, tint ja aeg lõppesid otsa, nii jäi nii mõnigi soovi- ja ilma.

Kahjuks meie teine tõmbenumber laser püss oli transpordiga kannatada saanud ja ühe osa puudumisel ei saanud seda tarvitada.

LIPP KEELATI

Neljapäeva õhtul ol Jamboree ametlik lõpetamine. Meil oli kavatsus viia lõpuparaadile eesti lipp mille nürgas Jamboree märk ja Skautmaleva lipp, kõigile katsetele vaatamata ei õnnestunud aga suurt eesti lippu kaasa võtta, kuna see keelati. Meie skautmaleva lipp lehvis aga võimsalt meie rivi eesotsas ja kui me lõpetamise platsile jõudsime oli meie lipp, mille teisel küljel sini-must-valge püsti keset suurt väljakut, kus skaudid istusid ja lipud ülal lehvisid. See oli võimas vaade kui noortemass kogunes ja siis istus, ainult peade mets ja igas suuruses lipud. See pilt nagu ütles, et siin tõstab pead homne maailma juhtkond.

Lõpetamise tseremoonia aga venis sest esinejaid oli mitmelt maalt skautide hulgast. Võimsaks kujunes aga lõpul skautluse isa Lord Baden Powell'i pojapoja sõnavõtt ja temale skautluse suurte teenete tähistamise märgi üleandmine, laagrijuht pani sümboolselt kapslisse laagrisõed ja Austraalia esindaja, kus korraldatakse järgmine maailma Jamboree, võttis need vastu. Siis kustus laagrituli ja XV Maailma Jamboree oli ametlikult lõppenud.

Reedene päev oli kurvem laagripäev, siis tuli hakata pakkima. Kui meie poisid kella kolmeks oma telgid kokku said, siis hakkas tugevalt sadama. See polnud ime, sest laagris sadas tihti, mitte pikalt, aga pääle lõunat tuli tihti mõni sagar. Suurim valang tuli just enne avamisparaadi. Tuult oli aga laagris palju, see tõusis tugevaks iga päev kella nelja paiku pääle lõunat, vaibus õhtul ja puhus jälle tugevalt, nii et telk rappus öösel kella nelja ajal!

Et meie ärasõit laagrist toimus alles õhtul, siis kasutasin viimasel päeval veel aega laagri keskuse külastamiseks. Seal oli siis veel märkide „turg" täies hoos. Ameerika poistel olid isegi skautmärkide katalogid kaasas. Vahetati märke, särke, kaelarätte ja esemeid mis kedagi huvitas. Jagasin ära oma viimased märgid, muide meie esindusüksuse märk oli üks omapärasemaid ja seepärast võis selle eest saada mida soovisid.

Nii kandsid viimasel päeval paljud vahetatud vorme ja oli raske öelda kes oli kes.

Vaatamata, et posid, kui nad laupäeva hommikul väsinuina, kuid rõõmsaina ja uhkeina Torontosse tagasi jõudsid, võis nende ilmeist lugeda, et nad oli saanud täide viia skaudi suurima unistuse, — osavõtta Maailma Jamboreest!

Ka mina olin uhke, et skautlik vaim elab nii võimsalt edasi terves maailmas ja ka meie skautluses.

SOODSAD HINNAD

TERMOAKNAD — TOPELTAKNAD — TIIBAKNAD
RÕDUUKSED — SEINAKATTED
AKNAD — PUUST VÕI ALUMIINIUMIST
TASUTA HINDAMINE

L & R ALUMINUM
759-7485 igal ajal

30 miljonit dollarit surnutele

Esimene pilt tööst ja vastutusest USA hoolekandeasutustes

Vanade elamisraha. riiklik vanaduskindlustus või selle maa keeles „social security" on olnud USA valitsusringkondades nüüd juba mõnda aega suus nagu koeral kont. Rahad olevat otsas ja esimene asi, mida miljonäridest „seadustegijad" nüüd teha mõtlevad, on unustada ära vanade ja väetite elukallidusjuurdehinde vajadus 6 kuuks, kuigi igatlaadi streikijate ja riigiametnike tasud järjest tõusevad, viies üles ka igapäevaste tarbeainete, elektri, gaasi jne. hinnad. Tulemus on juba praegu see, et näit.

Täielik opositsioon valitsuse kavadele tuleb mitte ainult vanade, vaid kogusummas ligi 100 eri grupi poolt, nende hulgas neegrid, puertoriikolased, farmerid, haiglate teenistujad, politseinikud, riigiteenijad, tuletõrjujad j.t., kelle taskud tahetakse panna „puudujääke" hüvitama.

Mis puutub vanadesse, kes on tasunud aastaid vajalikku maksu ja kellel ei ole ühtki muud sissetulekut, siis kaotaksid nad American Assos. of Retired Persons asjatundja hinnangul elukallidustõusu juurdehinde edasilükkumise tõttu 6 kuu võrra keskmiselt 1.100 üksiku ja 1.800 dollarit avielupaari kohta järgmise. 7 aasta jooksul. Kuna kavas on aga veel ka teatava osa kindlustussumma maksustamine, siis arvestatakse, et kõrgemapalgalised kaotaksid tulevikus 10-25% kindlustussummast.

Ei ole huvituseta küsida, kuidas on hooldatud seda nüüd „pankroti" lävel fondi? Eestlaste hulgas leidub neid, kellele saabus 65-aastaseks saamisel esimene tshekk üle 3000 dollari suuruses, millele varsti järgnes „eksituse" tõttu 2200-2400 dollari tagasimaksmise nõudmine, kuigi järelpärimisel oli teatatud, et „ei ole mingit viga" ja kui on, siis vastutab asutis. Nüüd selgub ajakirjandusse pääsenud värskeimast informatsioonis, et revideerimistulemused 11 osariigis, New Yorgis ja Veterans Administrationi dokumentides s.a. veebruaris avastasid 7 miljoni dollarilise väljamaksu 1.618 juba 15-20 kuud tagasi surnud hoolealusele. Keskmiseks selliseks surnule saadetud summaks on 5.600 dollarit, kuid ühel juhul Kalifornias on võetud vastu üle 50.000 dollari. Üldiselt arvatakse, et surnutele tehtud väljamaksude kogusumma ulatub viimase 20 aasta jooksul vähemalt 30 miljonile dollarile, kuigi enamikul juhtumeil on surmast õigeaegselt teatatud. Seni on õnnestunud saada tagasi 591.000 dollarit. Üks naine tagastas näiteks 90 tshekki kokku 23.000 dollari ulatuses, millised olid kuust kuusse saabunud tema 8 aastat tagasi surnud ema nimele.

Ei ole kahtlust, et revidendid, jätkates oma tööd ülejäänud osariikides aprillis, avastavad veel rohkem ja suuremaid üllatusi, mis ühtlasi näitab. kuhu kaob sissetulekuta vanadele kuuluv raha. Kuid on samuti kindel, et suur osa jääb avastamata. New Jerseyst kuuldus näit. juba paar aastat tagasi, et seal keegi võtab välja summasid 4-5 kohast, kasutades erinevaid nimesid ja sõites paigast teise luksusautol. USA seaduste juures ei ole raskusi muretseda endale mitme nime all autojuhiluba ja selle abil ka soc.sec.kaarti. Kui siis väljamaksud on tõendatud selliste „dokumentidega", siis on raske oletada, kuidas võimaldub avastada kelmi.

On küllalt iseloomustav, et juurdlus on alanud EPA (Environmental Protection Agency) 1.6 biljon-dollarilise „superfondi" kasutamise ja mõnede dokumentide peeneksjahvatamise kohta. Washingtonis kutsutakse seda „Sewergate'iks", kuid rahaliselt küljelt paistab asi olevat „Watergate'ist" hulga halvem. Igal sellisel nähtel on oma tagasilöök väljaspool, liitlaste hulgas, millel võivad olla saatuslikud tagajärjed.

Toodang Nõuk. Liidus tõusnud

Tööstustoodang N.Liidus suurenes 4,1 protsendi võrra käesoleva aasta viie esimese kuu jooksul, teatas „Pravda". Möödunud aastal samal ajavahemikul oli see 2,6 protsenti.

Seega on toodangu kasv pisut pidurdunud, kuna see aasta esimese nelja kuu jooksul oli 4,4 protsenti. Sellest hoolimata aga on see tublisti üle plaanis ette nähtud 3,2 protsendi, mis on selle aasta keskmine.

Pärast Andropovi võimuletulekut on tööstuse ekspansioon tõusnud, eeskätt sektorites gaas, kunstväetis, toiduained, puu- ja aedvili, kala ja ravimid. Pravda kohaselt on ainult sõetoodang plaanist maha jäänud.

The summer blood donor is a rare bird. Be one.

friends for life

Peale selle „lohisevad" ka sektorid energia, keemia, elektrotehnika ja õlitehnika. Ka kergetööstus polevat tootnud nii palju kui seda tarbijad nõuavad.

EPL

KÜTTED

★ Uued ja parandamine ★ ÕLI- ja GAASIAHJUDE vahetamine.
★ Korstnavoodrid (chimney linings) ★ Veetorude parandamine
★ Mõõdukad hinnad, oskustega töömehed.
ROLAND KULLIK Tel. (416) 275-1280

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Akende asendamine thermo-akendega. ★ 5 tollised veerennid kuues värvis. ★ Riiastaaluste katmine.
Keldri akendele sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238
Kodus 769-0932

OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

Jaanitulelised kinnitavad keha hapukapsa supiga. Vasakult: Osvald Piil, Arvo Vahtra, Imbi Lainevool, Viivi Vahtra, Rein Lainevool, Asta Piil, Olga Kolac, Erna Vainola, Ilse Niinvee, jaanitule pilli- ja laulumees Meinhard Niinvee ja Eldor Vainola. All — jaanitule süütamist ootavad R. Rüütelmann, Maila Holmberg, Silvi Engman, Ella Üksik, Evald Engman Renate Marten ja Ludvig Wahtras. Paremal võrkpallimeeskondade kaptenid võidukarikat vastu võmas. Vasakult — Orillia meeskonna kapten Toomas Vanaselja, Hiidlaste Seltsi esimees Edgar Liik ja Oro meeskonna kapten Peeter Kaju. Foto — Elna Kungla

Hiidlaste jaanituli

Ilmalt ja osavõtjate arvult õnnestus hiidlaste „hilinenud" jaanituli paremini kui mõned varemad jaanipäevadel. Laupäeval, 9. juulil oli perekond Osvald Piili talu ilusale väljakule kogunenud umbes 100 täiskasvanut ja 40 ringis noori, kelledest moodustati 2 võrkpallimeeskonda ja üks naiskond. Noori jatkus vaatajaskonnas ja mängijate õhutajateks. Hiidlased olid jaanitulele tulnud 44-„tõllaga" ja mõned paadid olid Simcoe rannal ankrus.

Nädal varem seati väljak korda, et pidupäeval jatkuks kõigil aega lõbutsemiseks ja vanade mälestuste meenutamiseks. Andekas noor kunstnik Ingrid Piil oli valmistanud kunstiliselt sobiva jaanitule sildi väravale, mis sai kiitvate sõnade osaliseks endiselt ministrilt Grossmanilt. Ta ütles, et on aastaid jälginud eestlaste rõõmsat kokkutulekut oma suvilast ja tänavu otsustas nendest ise osa võtta. Jäi tunne, et hiidlased on leidnud omale uue mõjuvõimsa sõbra. Naabrid peavad ju kokku hoidma ja teineteist aitama. Järgmiseks jaanituleks kavatsevad hiidlased saata Grossmanite perekonnale õigeaegsed küllakutsed.

Ilusa ja sooja ilma tõttu oli kõigil hiidlastel lõbus meeleolu. Kuigi kodumaal oli Hiiumaa ainult osa Läänemaast, on paguluses hiidlased näidanud suurt aktiivsust, mis on võrdne igale maakonnale.

PALJU NOORI

Jälgides jaanitulelisi, peab tunnistama, et hiidlased on leidnud tee, kuidas noori välja tuua. Oro ja Orillia võrkpallimeeskondadesse kuulusid: T. Vanaselja (kapten), M. Hess, T. Trei, K. Valvur, M. Sadul, P. Kaju (kapten), I. Kanne, T. Säägi, M. Liik, M. Tombak, M. Olu, M. Holmberg, R. Leis, R. Kivi, P. Pint ja M. Vasila. Mängiti 6 mängu ja lõpptulemuseks oli viik. Vahekohtunikeks olid E. Marten ja R. Holmberg. Ilusa karika oli annetanud Ülo Niit. Naiskonnale ei leitud vastaseid ja mäng jäi ära.

Päikeseloojangul langetati lipud ja süüdati jaanituli, et leegid võiks kõrgele tõusta ja kaugele paista. Suures ringis, mitmes reas istudes rahvas laulis ja nautis muusikat. Meinhard Niinvee võlus hiidlased oma laulu ja virtuoosliku akordionimänguga. Leekiv lõke andis soojust jahenevale õhtule. Üle kesköö tunni võis veel lõkkel näha lõbusas tujus „jaanipäevalisi".

HIIU RAHVARÕIVAD MUUSEUMILE

Naisrings juhatusest Helmi Tüll ja Edna Liik olid eeskujulikult organiseerinud piduliste toitlustamise. Koguaeg oli saadaval kuum hapukapsa supp mida 5—6 perenaist keetnud, värske rukkileib, vorstid, kohv ja kooke. Hiidlaste Seltsi esimees Edgar Liik ütles, et toit müüdi läbi. Pikad tunnid toidupiletite müüjatena andsid Asta Valvur ja Milda Vanaselja. Jaanitulele pääsmete müüki korraldas seltsi b.olas laekur Hartvig Vanaselja. P renaistele suureks abiks oli Vilbert Tüll.

Nagu kuulsime naisringi esinaiselt Helmi Tüllilt, on neil kavas kinkida Kuninglikule Ontario Muuseumile hiiu mehe ja naise rahvarõivad, et hiiu vanematelt pärandatud ilu võiks edasi elada vabas maailmas. Daamid valmistavad ise rahvarõivad ja nende valmimine on mõne kuu küsimus.

Esimees kokkuvõtet tehes märkis, et kõik õnnestus paremini kui keegi julges loota. Külalistele sai osaks hea peotuju ja tegijatele töörõõm. Kõikide tänu kuulub hiidlaste perekonnale Osvald Piilile ilusa väljaku suure abi eest. Tänu kuulub ka Asta Piili emale, kelle kodus Simcoe kaldal keedeti kohvi 140 inimesele.

elna

Kaks generatsiooni hiidlaste jaanitulel. Vasakult — Mark Hess poja Jaaniga ja Toomas Trei poja Robertiga. Foto — Elna Kungla

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334 — Peter

VÄÄRTUSLIK KINK MÄLESTUSEKS
MAALIKUNSTNIK
JOANN SAARNIIT'i
STUUDIOST
488-5895
567 ROEHAMPTON AVE.
TORONTO,ONT.M4P 1S7.

Balti noorte kongress USA-s ootab eestlasi

Käesoleval suvel, 18—21. augustini toimub teine Baltic Youth Congress (Balti Noorte Kongress) millest osa võtavad eesti, läti ja leedu noored vanusega 18—30 a. Esimene kongress õnnestus erakordselt hästi. Tänavuse kongressi paigaks on lätlaste maa-ala mis asub lõuna New Hampshire'is ilusa White Mountains'i rajoonis.

Teretulemast on iga eesti päritoluga noor vaatamata tema eesti keele oskuse tasemele. Balti Noorte Kongress haarab samuti neid eesti noori, kes mingisugustel põhjustel ei oska üldse eesti keelt, sest esmakordselt on kolmel Balti rahval ühine läbikäimise keel — inglise keel. Oleks väga soovitav, et „Meie Elu" lugejaskond teeks selle teatavaks oma lastele ja laste-lastele kes parajates vanuse piirides. Ka vastavad eesti organisatsioonid saavad kaasa aidata, saates igaüks ühe noore esindajana.

Balti Noorte Kongressi kava on mitmekülgne — alates poliitilistest ülevaadetest Balti rahvastest ja nende praegusest olukorrast. Lisaks iga rahvusgrupp toob välja oma kultuuri mitmetel aladel, nagu rahvatants, kunst, teater jne. Samuti tulevad arutamisele Balti noorte probleemid seoses oma keelte ja kultuuride säilitamise ja arendamisega. Vastavad kõnelejad oma erialadel tuuakse kohale rahvusgruppide organiseerijate kulul. Kongressil toimuvad ka läbirääkimised, kuidas Balti noori efektiivsemalt rakendada meie ühisesse välisvõitlusesse.

Kavas on ka sportlik tegevus, nagu võrkpallivõistlused jne. Õine elu algab tantsuga tähtede all Balti „rock gruppide" saatel. Lisaks toimuvad ka lõkkeõhtud koos vastavate lõkkenaljadega. „Salakõrts" on avatud hilisööni.

Kongressist võib osa võtta: (1) kogu neli päeva või (2) osade kaupa, päevade viisi. Osavõtumaksud on järgmised: (1) $80 terve kongressi aeg ($65 kui registreerida end enne 1. aug.) ja (2) $22 iga üksiku päeva eest. registreerimislehed on saadaval: Sven Paul, 205 Floral Ave., Plainview, NY 11803, (516) 935-2271. Martin Suuberg, 5360 MacArthur Blvd. N.W. Washington, DC 20016. (202) 244-6146.

Eesti noored tulge vaatama mida Balti noored Kongressil teevad. Seal on eeskujulik kombinatsioon meelelahutusest; enesearendamisest ja Balti rahvaste koostööst. Ühenduses on jõud!

R.P.

JOANN SAARNIIT'I JA KAI KÄÄRID'I TÖÖD NÄITUSEL

Toronto Cosmopolitan Club'i kunstnike korraldusel toimub kunstinäitus O'Keefe Centre fuajee ruumides 24. juulist kuni 10. septembrini. Näituse väljapanekuid saab näha teatri pileti ostmisega. Kokku esineb 50 kunstnikku mitmest rahvusest 150 tööga, eestlastest Joann Saarniit ja Kai Käärid.

Kes ja Kus

◉ Õpetaja Andres Taul laulatas Toronto Peetri kirikus Thomas Roosimäe ja Erika Leis'i. Thomas Roosimägi on Canada General Electric Ltd. Liibüas. Pulmapidu peeti Läti kultuurikeskuses, millest osa võtsid sugulased, sõbrad ja korp. Ugala esindajad. Kohal oli ka Thomase tädi, endine eesti lehtede väliskirjasaatja Hiina vabariigis Olga Kõiva.

◉ Continental Airlines teatas, et Eestis sündinud Hans Mirka on nimetatud lennuliini abipresidendiks müükide ja teeninduste alal. Mirka, 46 a. vana, on CA lennuliini teenistuses olnud 16 aastat. Ta on abielus ja neil on üks tütar.

INTERLOCKING PAVING STONE
PATIO - SÕIDUTEED - KÄIGUTEED
TASUTA HINDAMINE
HELISTADA MATI RAND 698-1835

Majandusklubi laevasõidul Ontario järvel

Möödunud nädala kolmapäeva õhtul võttis mootorjaht „Torontonian" York'i tänava kailt pardale Eesti Majandusklubi liikmeid ja nende külalisi ühiseks laevasõiduks. Neljatunnine ristlemine Ontario järve saarte vahel ja Toronto lähistel asendab juba teist korda varem tavaks kujunenud Suvepäevi ja leidis ka seekord rohket osavõttu.

Laeval oli peagu täislaadung — ligi 80 lõbusõitjat, kes okupeerisid ülemise teki. Alumisel oli baar jookidega ja perenaised katnud laua roogadega. Varsti pärast seda kui laev veidi pärast kl. 7 õ. jõudis välja sadamast, ütles teretulemast pardale klubi esimees Hugo Later avaldades headmeelt rohke osavõtu üle kuigi „päikeseloojangu ristlus" langes seekord südasuvisele puhkusteajale. H. Kasak tänas perenaisi: Ülle Later, Hedi Later, Heli Isberg, Aino Virro, Ene Martens ja Vaige Niitenberg.

„Torontonian" tegi oma tavalise tuuri saarte vahel ja videviku saabudes jõudis taas tuledesäras linna lähisele läbides Ontario Place sildadealused ning kuna tuul oli vaikne, pöördus korra ka veidi kaugemale järvele. Linna palavusest veeläheduse jahedusse pääsenud laevasõitjad nautisid haruldast vaadet nii linna kõrgehitistele kui ka uue ilme võtnu järve kaldale kus käis vilgas tegevus. Pardal kõlas muusika valjulthääldajatest ja ruumi jatkus ka jalakeerutuseks. Kuna Karen Rannal oli sünnipäev, siis lauldi temale „ta elagu!"

Tunnid veeresid sõbralikus vestluses ja kui järve jahedus sundis otsima midagi soojemat ümber õlgade või siirduma alla laevaruumi, olid varsti silmapiiril ka sadamatuled kus lõbusõitjad võttis vastu veel soojusest hõõguv Toronto all-linn.

Majandusklubi laevasõidult. Laeva ahtris Toronto kõrgehitiste taustal Larry Later, Ülle Later, Ülo Luksep, Irene Luksep, Klubi esimees Hugo Later. Ees — Reet Kasak ja Tiiu Hopp. Keskel perenaised roosidega. Vasakult — Aino Virro, Vaige Niitenberg, Hedi Later, Ülle Later, Ene Martens. All — mootorjaht „Torontonian" kai ääres. Foto — R. Solom

BROADVIEW DELICATESSEN
141 DANFORTH AVE., TORONTO
TEL. 465-9905
Puhkuse tõttu suletud 31. juulist — 15. augustini
POKO'S MEAT'S
376 COLLEGE STREET, TORONTO
TEL. 922-1300
Puhkuse tõttu suletud 16. juulist — 2. augustini

SOOME ETTEVÕTE
ALUMINUM SIDING DESIGN
valmistab teile seinakatteid, räästaaluseid (soffit & fascia), jätkudeta vihmaveerenne, alumiiniumist uksi ja aknaid.
Eelarved tasuta.
Helistage tel. 755-0694
MARTTI JUPPI
156 Canlish Rd. Scarboro, Ont. M1P 1T2
Lic. B-1767 Member B.B.B.

Lääneranniku Eesti Päevad

Üle seitsmekü…

26. juunist kuni 2. juulini kestnud Lääneranniku Eesti Päevade kavas oli üle 70 ürituse. Parimagi tehtmise juures ei jõuaks ükski osaleja neile kõigile kaasleda. Pead paratamatult tegema vastava valiku ning ainult suur-üritusist võib eeldada enam-vähem kõikide külastajate osavõttu.

Nädala jooksul leiavad aset Geislingeni Gümnaasiumi vilistlaste kokkutulek, Pärnu Tütarlaste ja Poeglaste Gümnaasiumi vilistlaste lõuna, Tallinna Kommertsgümnaasiumi vilistlaste kokkutulek, Augsburgi Gümnaasiumi vilistlaste hommikueine, Lennuväepoiste kokkutulek, E.K.L. kommerss ning paljude üliopilasseltside ja korporatsioonide koosviibimised.

Peale selle toimuvad mitmesugused muud vaimulikud, kunstilised, meelelahutuslikud ja sportlikud üritused nagu ESTO-84 võimlemise sümpoosion, rahvatantsu üldharjutus ülikooli võimlas, täpsuslaskmine, male- ja kabeturniir noortele ja täiskasvanutele, avajumalateenistus, hommikupalvused ja armulauaga jumalateenistus, ühendkooride harjutus, esinemised linnas, võrkpall ja lõpuvõistlus, Noorte Olümpiaadkergejõustik; ujumine, golf, bridzimäng, masterite kergejõustik, tennise- ja lauatennise võistlused, välisvõitluse seminar, noorte laevasõit San Francisco lahel, pikamaajooks, lastepidu, vaimulik kontsert, E.O.L.L. koosolek, E.R.K.U. lõunasöökkoosolek, jne. jne.

ESINEMISTE KÕRGPUNKTID

Nimetagem siis siinkohal vaid üksikuid esinemiste kõrgpunkte.

Torontolased, kes laulsid Lääne… ühendkooris.

Kalev-Estienne võimlejad koos … vadel. Vasakult — Sirje Järvel, … Viinamäe, Evelyn Koop, Kristii… Anderson, Heli Oder.

„Miss Läänerannik" Tiina Taa…

OCKING
STONE
EED - KÄIGUTEED
HELISTADA
MATI RAND
698-1835

pi laevasõidul
o järvel

Hedi Later, Heli Isberg, Aino Virro, Ene Martens ja Vaige Niitenberg.

„Torontonian" tegi oma tavalise tuuri saarte vahel ja videviku saabudes jõudis taas tuledesäras linna lähisele läbides Ontario Place sildadealused ning kuna tuul oli vaikne, pöördus korra ka veidi kaugemale järvele. Linna palavusest veeläheduse jahedusse pääsenud laevasõitjad nautisid haruldast vaadet nii linna kõrgehitistele kui ka uue ilme võtnu järve kaldale kus käis vilgas tegevus. Pardal kõlas muusika valjulthääldajatest ja ruumi jatkus ka jalakeerutuseks. Kuna Karen Rannal oli sünnipäev, siis lauldi temale „ta elagu!"

Tunnid veeresid sõbralikus vestluses ja kui järve jahedus sundis otsima midagi soojemat ümber õlgade või siirduma alla laevaruumi, olid varsti silmapiiril ka sadamatuled kus lõbusõitjad võttis vastu veel soojusest hõõguv Toronto all-linn.

Laeva ahtris Toronto kõrgehitiste taus- Luksep, Irene Luksep, Klubi esimees ak ja Tiiu Hopp. Keskel perenaised rro, Vaige Niitenberg, Hedi Later, Ülle otorjaht „Torontonian" kai ääres.

Foto — R. Solom

Lääneranniku Eesti Päevad

Üle seitsmekümne ürituse

26. juunist kuni 2. juulini kestnud Lääneranniku Eesti Päevade kavas oli üle 70 ürituse. Parimagi tehtmise juures ei jõuaks ükski osaleja neile kõigile kaasleda. Pead paratamatult tegema vastava valiku ning ainult suur-üritusist võib eeldada enam-vähem kõikide külastajate osavõttu.

Nädala jooksul leiavad aset Geislingeni Gümnaasiumi vilistlaste kokkutulek, Pärnu Tütarlaste ja Poeglaste Gümnaasiumi vilistlaste lõuna, Tallinna Kommertsgümnaasiumi vilistlaste kokkutulek. Augusburgi Gümnaasiumi vilistlaste hommikueine, Lennuväepoiste kokkutulek, E.K.L. kommerss ning paljude üliõpilasseltside ja korporatsioonide koosviibimised.

Peale selle toimuvad mitmesugused muud vaimulikud, kunstilised, meelelahutuslikud ja sportlikud üritused nagu ESTO-84 võimlemise sümpoosion, rahvatantsu üldharjutus ülikooli võimlas, täpsuslaskmine, male- ja kabeturniir noortele ja täiskasvanutele, avajumalateenistus, hommikupalvused ja armulauaga jumalateenistus, ühendkooride harjutus, esinemised linnas, võrkpall ja lõpuvõistlus, Noorte Olümpiaadkergejõustik; ujumine, golf, bridzimäng, masterite kergejõustik, tennise- ja lauatennise võistlused, välisvõitluse seminar, noorte laevasõit San Francisco lahel, pikamaajooks, lastepidu, vaimulik kontsert, E.O.L. L. koosolek, E.R.K.U. lõunasöökkoosolek, jne. jne.

ESINEMISTE KÕRGPUNKTID

Nimetagem siis siinkohal vaid üksikuid esinemiste kõrgpunkte.

Tõsist ja lõbusat vaheldumisi kirjapannes meenuvad näiteks Mr. Esto valimised Klub Estos: 5 kandidaati, katseteks riisi söömine, õlle joomine, musklite näitamine, laulmine ning lõpuks seitsmest tütarlapsest koosneva auhinna-komisjon nõuandel ning osavõtul suudlemis-võistlus! Publikul on teadagi laialt lõbu ja lusti!

Meeliülendava vastandina-vaimulik konsert: ühendatud segakoor altari ees Aino Mägi ja Zoja Vaga juhtimisel, bariton Matti Riivaldi ning sopran Epp-Karike Jürima-Sonini soolettekanded, mõlemad Ülo Valdma — Vanvouverist — orelisaatel. Hea esinemisega „Lootuse" koor Torontost Rosemarie Lindau juhatusel, Thomas Vaga haarav jutlus ja lõpuks „Hoia, Jumal, Eestit!" — Kirikukontserdist osavõtjad seisavad püsti meeleliigutusest ja sügavas harduses.

Toronto eesti kaameramehe Kaljo Lehela filmietendus „Esto-80" ja „Killamängud". Publik naudib esitatut, mõni eriti selletõttu, et nähtu meenutab ise läbielatut. Filmietendus on tehniliselt kõrgel tasemel, ülevaatlik ning huvitav. Kordusesitamine mõni päev hiljem jääb paljude kohaleilmunud huvitatute pettumuseks aparatuuri tehnilise rikke tõttu ära.

„Elu Tänapäeva Eestis" ettekanne valguspiltidega, esitatuna Arved Plaksi poolt Seattlest, saab samuti arvuka osavõtu, huvi ja poolehoiu osaliseks.

NOORTAIDURITE KONTSERT

On küll eestikeelsest kavast kogemata välja jäänud ning algab pool tundi väljakuulutatud ajast hiljem, kuid osutub suurepäraseks ilminguks Toronto eesti noorkunstnike panusest Lääneranniku Eesti Päevade kunstilisele üldpildile. Kunstiküpses ning meeldivas esituses tõlgendab noortekoor „Lootus" Rosemarie Lindau taktikepi all eesti ja soome helimeistrite laule. „Ritmika" võimlejad treener Annely Riga juhtimisel ning Lindau õed Ellen, Reet ja Rosemarie esitavad publikule meeldivaid ettekandeid. Viimasele, noortekoor „Lootuse" poolt esitatud laulule „Kungla rahvas", laulab publik refrääni vaimustatult kaasa. Teadustajana toimib Mart Laanemäe. — Iga laulja ja võimleja saab teenitult tänutäheks punase roosi.

Torontolased, kes laulsid Lääneranniku Eesti Päevade laulupeo ühendkooris.

Foto — K. Lehela

Kalev-Estienne võimlejad koos oma juhiga Lääneranniku Eesti Päevadel. Vasakult — Sirje Järvel, Monika Kask, Linda Makk, Karen Viinamäe, Evelyn Koop, Kristiina Greenbaum, Anette Grott, Kaari Anderson, Heli Oder.

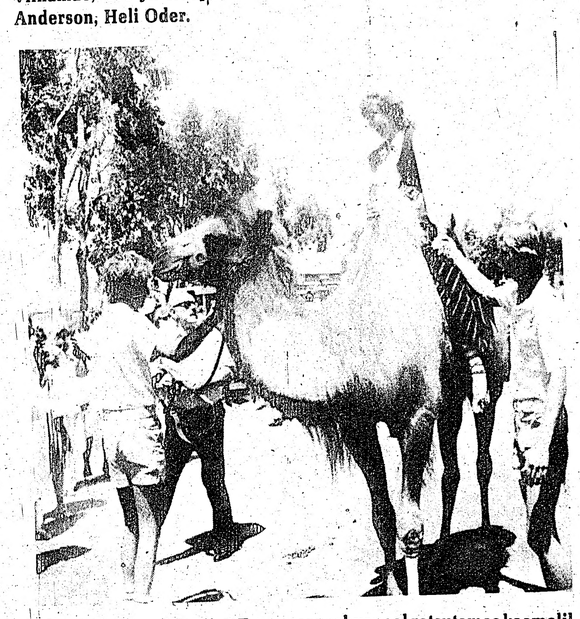

„Miss Lääneranник" Tiina Taagepera rahvapeol ratsutamas kaamelil.

Foto — O. Haamer

KLASSIKALINE KONTSERT

Suurepärane muusikaline elamus. Esinevad sopran Epp-Karike Jürima-Sonin, bariton Matti Riivald ning klaverikunstnik Paul Zawilski, Tallinna Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi vilistlase Laine Adissoo-Zawilski poeg.

Kava esimeses pooles esitatakse sügavas kunstilises tõlgenduses Debussy, Beethoveni, Schuberti, Mozarti, Schumanni, Verdi j.t. helindeid. Kava teine osa on ent vähemasti osaliselt pühendatud eesti heliloojaile: Mandre, Virkhaus, Karindi, Aavik, Tormis. Peale selle uuesti Chopin, Beethoven ja Mozart.

Kunstiliselt kõrgeklassiline ettekanne ning sellele vastavalt ka rohkearvulise publiku hinnang.

VÕIMLEMISÕHTU

Eesti Päevade ürituste ning menukate välis-esinemiste kõrval esineb iseseisva võimlemisõhtuga „Kalev-Estienne" võimlejate rühm Evelyn Koop'i juhatusel McKenna teatris. „Kalev-Estienne" -is tegutseb kaks võimlemiskooli: rütmiline võimlemine ja võistlusvõimlemine. Viimast demonstreerib edukalt Kathy Tihane. Kõrgetasemelisi rütmilisi võimlejaid vahetab vaheaegadel edukalt välja noor laululind Kati Tamm Meister Portlandist. Võimlejad esitavad võimlemisperioode ja stiile n.n. Idla koolist kuni tänapäevani efektses lavastuslikus ettekandes.

PEOD JA BALL

Sõduriõhtu ja juubeliball õnnestuvad. Rohkearvulised osalejad naudivad üldist meeleolu ja esinejate ettekandeid. Nende seas saavad sooja poolehoiu osaliseks sopran Tamara Norheim Torontost Liina Teose-Merilo Torontost ja Paul Zawilski klaverisaatel, „Kalev-Estienne" ja „Ritmika" võimlemisrühmad, Matti Riivald j.t.

TEATRIETENDUSED

Ainukesed kolm teatrietendust toimuvad Toronto eesti teatritruppide esitusel.

Üks inglise- ja teine eestikeelne etendus on Toronto Noorte Teatriansambli poolt E. Maripuu lavastusega „Esivanemate hääled" McKenna teatris. Lausa rõõm on tervitada noorte teatrijüngrite „sissetungi" eesti teatrilavale. Jätkugu neil veel kauaks entusiasmi, armastust teatrikunsti vastu ja pürgimusi kõrgemate ideaalide suunas! Alustatu on aus ja siiras. Ühineme lavastuse lõppedes teenitud heakskiiduga!

August Gailiti „Leegitsev süda" Rein Andre dramatiseeringus ja lavastuses. Osaliste südamed leegitsevad siiralt esitatuga kaasa. On tunnetatud samu tundeid juba mitmel mandril, aga iga esitatud stseen on uus elamus.

Näitejuht väidab ameeriklasest lavatehnikule, et totaalse pimenduse, n.n. „black-out'i" ajal kantavat Anu Maarva välja, millele viimane reageerib väitega, et ta kõndivat ka päras surma omal jalgel välja!

„Nõnda!" nagu ütleb August Gailit: „Black-out"i ei tulegi ja Anu Maarva kõnnib tõepoolest pärast surma ise omal jalgel lavalt välja!

Kontakt publikuga on aga sellegipärast soe ja ülendav. Osalised Valve ja Rein Andre, Tamara Norheim ning Rein Andre jun. saavad tänu ja igaüks lillekimbu nagu esinejad teistelgi üritustel Peeter Grünerilt.

LAULUPIDU

Hiigelkõrgetest eukalüptipuudest palistatud nõgu — Sigmund Stern Grove — umbes miili kaugusel ülikoolist. Laululava on äärestatud eesti lippudega, keskel Ameerika lipp. Helilindilt kostab „Rahvahulgad, tulge kokku Emajõe kaldale!"

Avasõna lausub Peeter Grüner: „Paneme silmad kinni ja mõtleme nagu oleksime Tallinna lauluväljakul!"

P. Grüner tutvustab aukülalisi eesotsas Eesti Rahvuskomitee esimehe mag. Juhan Simonson'iga, kes tervitab Eesti Rahvuskomitee Ühendriiges nimel ning väidab: „Seisame Eesti Päevade ühishälli juures. Kinnitame oma rahvuslikku võitlusvaimu! Hoiame üleval ESTO vaimu — eelmänguks ESTO-84-le! Eesmärk on generatsioonide ühendamine, Noored, tundke end eestlastena! Laulupeod on Eesti Päevade haripunkt! Viimasel vaba Eesti Laulupeol 1938. a. suvel — 45 aastat tagasi — ütles Eesti Vabariigi president K. Päts, et laulupeod tulevad eesti rahva südamest ja on neid ühendanud rahvana tervikuks. Lauluga toome täna tänu oma riigile ja rahvale! Vaikse ookeani kallastelt saadame lainetega tervitusi kodumaa randa!"

„Kalev-Estienne'i" juht Evelyn Koop oma sõnavõtus tänab Peeter Grünerit, kinnitades talle rinda „Kalev-Estienne'i" võimlemiskooli aastamärgi.

Esinevad „Kalev-Estienne" võimlejad pallide ning kollaste lintidega. Edukat esinemist kviteerib teenitud aplaus.

Lauljad esinevad värvikõllaseis rahvarõivais. „Ritmika" võimlejad kannavad sini-must-valget toonitavaid võimlemisülikondi. Näeme vaheldumisi kogemuslikku enesekindlust, nooruslikku liiklemisvallatust ning nakkavat elurõõmu. Toronto „Kalev-Estienne", „Ritmika" ja Vancouveri eesti stiilis võimlemisgrupid esitavad kogemustega treenerite juhtimisel moodsa võimlemise algeid, rakendust ja tulemusi.

Ühendkoorid esitavad mõjulepäästvalt palju eesti heliloojate loomingut.

Järgnevad rahvatantsud kõikide Lääneranniku eesti keskuste rahvatantsurühmade ettekandel.

Neid voogab sisse mitmelt poolt ning jatkub tantsima värvirõõmsate rühmadena lavale ning lava-eelsele murulegi Lehti Merilo üldjuhtimisel.

Lõpuks rivistuvad kõik tegelased lavale: lauljad, võimlejad, rahvatantsijad, koorijuhid, pillinaised ja -mehed.

Laulupidu üle tuhande osavõtjaga, looduslikult kauni „lavapildi", ilmataadi poolt varutud päikesesäralise „lavavalgustuse" ning esinejate poolt pakutud meeliülendava rahvuslik-meeleolulise kavaga jätab kõigile kauaks-meeldejääva elamuse.

RAHVAPIDU

Rahvapidu on sõna tõsises mõttes **rahvapidu.** Bussitäite viisi tulvab eestlasist külastajaid San Francisco populaarsesse rahvaparki — Marine World/Africa USA. Pääsmeid on müüdud 1150, lisaks muidugi kõik esinejad.

Lääneranniku Eesti Päevade üldjuht Peeter Grüner vestleb „Meie Elu" esindajaga ning avaldab rõõmu Eesti Päevadest osavõtnute arvu üle, mis tõepoolest küünib loodetud 1500 piiridesse.

Vastuseks nurinale lippude puudumise osas ülikooli maa-alal, väidab Grüner, et San Francisco State University, Grüneri enda Alma Mater, olevat kuulus oma pahempoolsuse poolest. Kirjalikele ja suusõnalistele järelpärimistele ja nõudmistele reageerides anti administratsiooni poolt mõista, et lippude väljapanek resulteeruks pahempoolsete samataolistes nõuetes. Keelduti isegi Student Unioni kahe torni vahelisest terastraadist, millelt rippunuks eesti rahvusvärvid. Peeter Grüneri abikaasa Lia õmbles siiski suure eesti lipu, mis lehvis nädala jooksul lähedases Stonestown sisseostu-keskuses. Samuti 50 väiksemat eesti lippu, mis lehvisid kõigil Eesti Päevade suurüritustel.

Lagoon Picnic maa-ala on alates keskpäevast avatud ainult rahvapeolistele. Kella 2-st saadik toimub eeskava, pääsmete preemiate loosimine ning spordiauhindade väljaandmine. Esinevad „Kalev-Estienne" võimlejad, Vancouveri ja Seattle'i eesti rahvatantsijad, noored ja lapsed mitmest Lääneranniku keskusest jne.

Miss Lääneranniku valitud nägus neid Tiina Taagepera sõidab fotograafide silma- ja kaameraõõmuks kaameli seljas. Teised julged üritavad tutvust elevantide ja tiigritega. Tagasihoidlikumad piirduvad kohalike tutvustega baari ja söögilaua ääres.

Erikokkuleppe alusel Ilmataadiga on ilm teadagi kuldne! Suurürituste vahepealsetel päevadel on kõigil jakid ja vihmamantlid üll ning mõtted murelikult homsele. Ent ei — Rahvapeole tuleb päike välja kui tellitult ning pillab oma kiiri suurele sildile kaarjal sillal: „Welcome! Estonian Day!" ning pisut hiljem teevidal „Estonian Ave."

Eeskava ringstaadionil koos lõputseremooniaga hõlmab palju varemesinenud rahvatantsu- ja võimlemisrühme ja esinejaid, nende seas ka Toronto eesti rahvatantsijaid Toomas Metsala juhtimisel ning „Ritmika" võimlejaid. Teadustajana toimib sujuvalt Andres Valvur.

Kõik lõputseremoonia üksikmomendid toovad selgesti tajju teadmise, et seekordsed Lääneranniku Eesti Päevad on lõppenud ning kohtume taas Torontos 1984. aastal!

Noored pidutsevad veel pärast eeskavagi ühislaulude ja tantsuga „vähem-nooremad" naasevad ühiselamutesse, kuid tagasi-sõidu bussidesski jatkub veel rahvuspeolik meeleolu ning eesti laulud kaikuvad avatud aknaist San Francisco õhe.

TAGASITEED

Pühapäeva hommikul hakkavad teed hargnema: kes bussiga läbi Ameerika tagasi Torontosse, lennuteel Vancouverisse, Las Vegase kaudu Torontosse või mujale.

Meie grupi tagasilend Torontosse on nagu eksinuks paadike tormisele ulgumerele. Poolnärtsinud roosid lennukil laenatud teekannus hüplevad istmete vahel ning reisijate näovärv näikse muutvat tooni. Oleme sattunud tormikeerisesse!

Kuid lõpp hea, kõik hea! Kuuldu kohaselt on kõik Lääneranniku Eesti Päevadest osavõtnud kaaseestlased siiski tagasi oma kodukohtades ja ootel:

Kohtume taas Torontos ESTO'l 1984!

V.A.

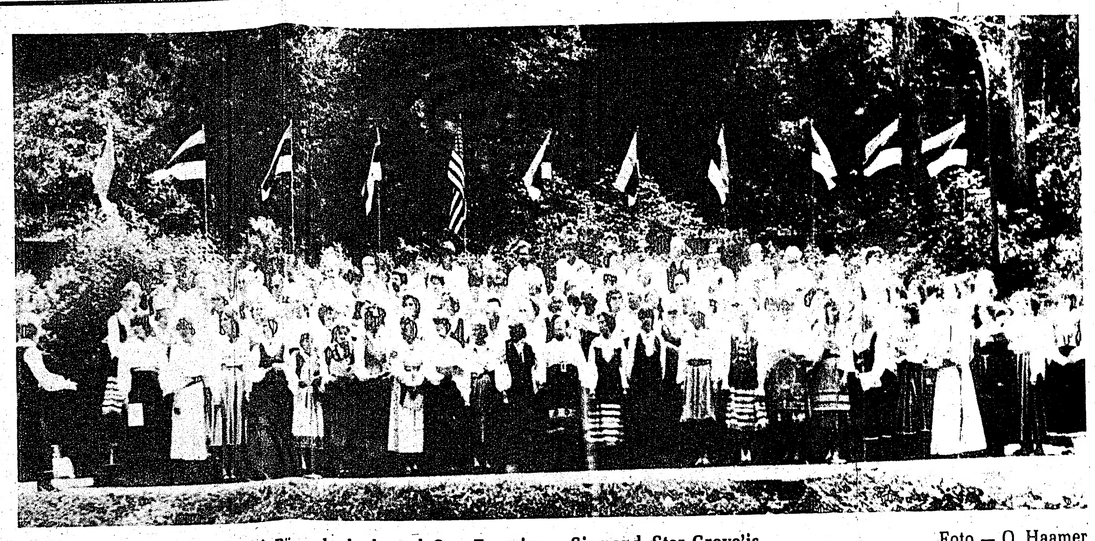

Ühendkoor Lääneranniku Eesti Päevade laulupeol San Franciscos Sigmond Ster Grove'is.

Foto — O. Haamer

Osavõturohked jumalateenistused Lääneranniku Eesti Päevadel

Hästiõnnestunud vaimulik kontsert

Tava kohaselt peeti ka Lääneranniku Eesti Päevadel igapäevaseid jumalateenistusi. Vaatamata sellele, et kirik asus mitte-nii-ligidal, oli osavõtt nii jumalateenistustest kui ka palvustest palju elavam kui varematel Eesti Päevadel, kui jumalateenistusi peeti ühiselamute vahetus läheduses. Igahommikustele teenistustele kogunes 60—100 palvelist, olenedes õpetajate populaarsusest ja palveliste kogudustesse kuuluvusest. Palvused peeti Stonestown'e Baptistide kirikus. Jutlustasid õpetajad Thomas Vaga, Rein Neggo, Endel Meiusi ja evangelist Endel Siitam.

Ökumeeniline avajumalateenistus leidis aset San Francisco West Portal Luteri kirikus esmapäeval, 27. juunil kell 9 hommikul. Kaastegevad olid preester Vambola Hiiesalu, abipraost Karl Lipping, kand. Paul Maidre, ülempreester Eugen Ruus, õpetajad Endel Meiusi, Rein Neggo, Thomas Vaga ja evangelist Endel Siitam. Orelil saatis mag. Ülo Valdma. Solistiks oli Evi Valge Torontost.

Jutluse pidas Vancouveri Peetri koguduse õpetaja Thomas Vaga teemal „Mis on kiriku osa ühiskonnas". Kuna avajumalateenistus oli langenud Peetri-Paavli päevale, siis oli õpetaja Vaga valinud päevakohased salmid Pauluse kirjast galaatlastele teisest peatükist salmid 11—20. Ta analüüsis Peetruse ja Pauluse vahelist arusaamatust ja sellele järgnenud lahendust ning seadis seda eeskujuks ja õpetuseks küsimuste suhtes, mis puudutavad meie ühist käitumist ja tunnistust meie ühiskonnas.

VAIMULIK KONTSERT

Vaimulik kontsert leidis aset neljapäeval, 30. juunil kell 15.30 Ebenezer Luteri kirikus. Istekohti oli 272, kuid need kiiluti täis ligi pooletuhande osalejaga. Vaimulik kontsert oli hästi plaanitud, tasakaalustatud ja kõrge tasemega ning kujunes Eesti Päevade kõige nauditavamaks ürituseks.

Lihtne puulaega kirik oli kaunistet valgetest karikakratest, rukkililledest ning sõnajalgadest seatud lillekorvidega altari ümbruses; kahelpool USA ja Eesti lipud.

Prelüüdiks esitas mag. Ülo Valdma vancouverist J. S. Bach'i „Armas Jeesus siin me oleme". Alglaulu „Jumal Sind me kiidame" saatel sisenes rahvarõivais ühendkoride defilee. Ühendkooris oli 88 lauljat. Nad laulsid E. Võrgu „Kui armsad on su hooned" Aino Mägi juhatusel Seattlest ja J. Aaviku „Sinu tee" Zoja Vaga juhatusel Portlandist. Peakõne pidas õpetaja Thomas Vaga Vancouverist. Vihjates Euroopa katedraalidele ütles õpetaja, et „usu ja kunsti vahel" on alati olnud kontakt. Kirik läbi aegade on tunnustanud kultuuri. Kunst ja kultuur on aga piiratud ja ajutine — Jumal on igavene. Jumala Sõna on olnud aluseks geniaalsele loomingule." Lühikesele ja hästisobivale kõnele järgnes bariton Matti Riivald'ilt soolo — Roman Toi „See kes mind kaitseb" ja aaria kantaadist „Suur on Jumal".

„LOOTUS" LAULIS

Järgmisena laulis Toronto Peetri koguduse noortekoor „Lootus" Rosemarie Lindau juhatusel H. Backman'i „Pühapäeva hommik", M. Stadler'i „Oh Jehova sa oled suur", J. C. Weber'i „Vaata see on Jumala Tall", W. A. Mozart'i „Ave Verum Corpus" ja F. J. Haydn'i „Gloria in Exelsis Deo".

Kooris oli 20 lauljat, neist 8 meeshäält. Haruldaselt hea diktsioon, puhtad hääled ja võrratu kooskõla. Järgnes sopran Epp-Karike Jürima-Sonin'ilt soolod. Ta esitas W. A. Mozart'i „Halleluuja" ja F. Saebelman'i ja H. T. Duesberg'i „Helde Isa". Soolole järgnes duett Epp-Karike Jürima-Sonin'ilt ja Matti Riivald'ilt. Nad laulsid L. Virkhaus'i „Palve" ja E. Humperdinck'i „Õhtupalve". Lõpuks laulis noortekoor „Lootus" veel M. Lüdig'i „Palvetund looduses", K. Raid'i „Sest mina tean", L. Avesson'i „Püha, püha, püha" ja R. Tobias'e „Eks teie tea". Juhatas Rosemarie Lindau. Koguduse lõpulauluks oli „Oh võta Jumalat suust südamest nüüd kiita". Palve ütles õp. Vaga ja tänuavalduse vaimuliku kontserdi üldkorraldaja Alfred Ilves. Hästiõnnestunud kontsert lõppes Epp-Karike Jürima-Sonini soologa „Hoia Jumal Eestit". Postlüüdiumis esitas orelil Ülo Valdma J. S. Bach'i „Kiidetud olgu kõigeväeline Jumal". Nii koore, soliste kui ka kirikulaule saatis orelil magister Ülo Valdma Vancouverist.

V.J.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

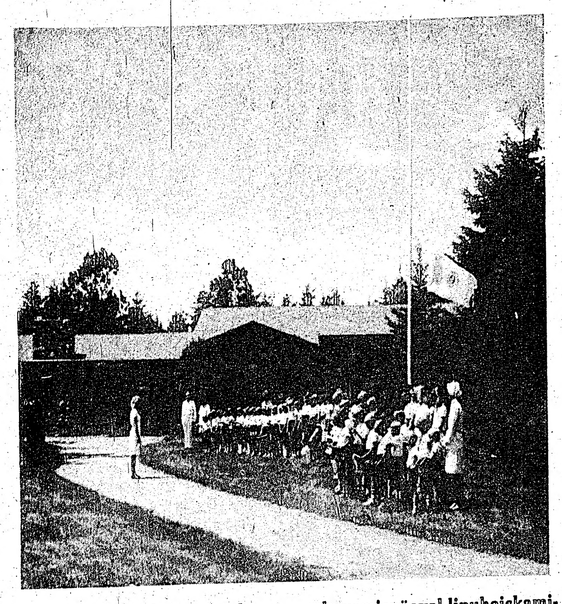

Jõekääru suvekodu pere on kogunenud avamispäeval lipuheiskamiseks.

Tegevusrohke nädal Jõekäärul

Esimene nädal Jõekääru eesti laste suvekodus, mis möödus sõprussidemete loomise, laskmise ja matkamise tähe all, oli meeldiv, vaheldusrikas ja huvitav.

Päevane kava algab äratuse, võimlemise ja elamu koristamisega millele järgneb lippude heiskamine, söögipalve ja hommikueine. Peale söömist ja ümalale ja pereemadele tänu ütlemist algab päevane tegevus, mis on üksikasjalikult kavandatud. Kavas on: Laul, eesti keel, ujumine, sport, laskmine, ehisnaha-töö õppimine ja matkamine mis on huvitav ja pakub lastele meelepärast tegevust. Eriline rõhk on pandud aga paralleelselt välistegevusele kultuurilisele tegevusele, mille raamides õpetatakse eesti laule ning osutatakse suurt tähelepanu eesti keele täiendamisele.

E. Ruberg õpetab soovijatele kindlate reeglite kohaselt nahatööd, treenib laskmist, õpetab noortele Kalevipoega, räägib neile muinas-eesti jutte, näitab filme ja diapositiive jne.

Laskmises on esimesel nädalal edukad olnud ja saavutanud CIL märklauda laskmisel järgmisi tagajärgi: „Pronksi" lasksid välja Räisa Ling ja Erik Jalakas, kuna Tarmo Roosild laskis toelt sama märklauda, 100-st sada, neist 7 südamesse, Erik Jalakas laskis käelt 100-st 98. Ega tüdrukudki alla andnud ja nii laskis Kari Taul toelt 100-st 94 ja Veronika Riisma 100-st 90. Paistab, et tulevastele maailmameistritele järelkasvu on loota.

AVAMINE

Toronto Eesti Naisseltsi Jõekääru Laste Suvekodu alustas oma 30. aasta tegevust 10. juulil. Eesti ja Kanada hümni helide saatel heisati lipud.

Siis kõlas komando — „parem pool" ja rivi hakkas liikuma suvekodu pillimeeste Ricky Hiir'e ja Ellen Valteri akordioni helide saatel. Kindlas rivikorras marsiti üle rippsilla peamaja esisele lipu väljakule, kus heisati Jõekääru lipp Jõekääru hümni saatel.

Avasõna lausus erialade juhataja Endel Ruberg.

Montreali Jaani koguduse õpetaja H. Laaneots pidas avatalituse jumalateenistuse.

Pärast jumalateenistust võttis sõna Toronto Eesti Naisseltsi juhataja Heljo Novek, kes tervitas lapsi, laste vanemaid ja noortesõpru, tänas seltsi juhatuse nimel neid, kes on teinud väsimatult tööd — vabatahtlikult ja ilma tasuta — suvekodu korrastamisel ja ehitamisel. Ta tänas ka neid ohvrimeelseid inimesi kes suvekodu on aineliselt toetanud lugedes ette kõikide töötegijate ja annetajate nimed.

Suvekodu juhataja Anne Saks ütles muuhulgas: „See suvekodu asutati ja on eksisteerinud 30 aastat põhimõttega, et siin valitseb eesti keel ja eesti meelsus.

Arusaadavalt eestlus on põhjendatud eesti keele alalhoidmisega aga küsime, mis on see eesti meelsus? Minu arvates eesti meelsus on väsimatu tahtejõud ja süvenemine ühte põhimõttesse, et alal hoida eesti kultuur.

Kallid kasvandikud, seda mida teie olete aasta jooksul linnas õppinud ja rakendanud oma kodudes, lasteaias või koolis, oma skautluses ja gaidluses, võimlemise või rahvatantsu rühmas, leiab nüüd siin Jõekäärul lõbusat väljendust. Siin suvekodu raamides teie saate koos oma eesti sõpradega maksma panna kõik seda mille eest teie olete palju vaeva näinud möödunud aasta või aastate jooksul. Olla eestlane ei ole kunagi kerge olnud. Ajalugu on seda meile näidanud. Teie vanavanemate kannatused on seda tunnistanud, samuti ka teie vanemate hoolsus ja püsivus momendil.

Kallid noored, meie jääme lootma, et Jõekääru suvekodu kergendab seda koormat ja kinnitab teie kodumaa armastust. Meie jääme lootma, et kui teie siit Jõekäärult lahkute, siis viite kaasa teadmise, et eestlus on elav ja igavesti püsiv ja et Jõekääru suvekodu on teid aidanud kinnitada eesti nooruse sõpruse sidemeid. Püüdke olla edasi tublid noored ja veendunud eestlased."

Avatalitus lõppes Jõekääru laulu ga mille viimane salm kõlab järgmiselt:

Kui on saabunud õhturahu,
Tähed taevas säravad,
Ühte selget põhjatähte
Minu silmad otsivad.
Panen palves käed kokku
Vaatan mõttes ülesse —
Sealpool kaugel on me väike Eesti,
Me isade maa.

J.S-gi

Seedrioru lastesuvekodu alustas tegevust

Tava kohaselt alustas ka sel aastal „Seedriorul" laste suvekodu oma tegevust juulikuu teisel pühapäeval, sel aastal 10. juulil.

Vaevalt sai vaibuda „Suviharja" sagimine ja virgad töökäed korraldada hooned ja väljakud, kui juba hakkasid veerema autod Seedrioru väravast sisse suvekodu kaadri ja kasvandikkudega koos oma kompsudega. Imeilus päikeseküllane suvine pühapäev oli meelitanud nad juba varakult linnadest välja Seedrioru" värskesse loodusesse.

Avatalitusele kell 4 p.l. mälestussamba väljakule, marssis suvekodu pere trummipõrina saatel juba ühises Seedrioru suvekodu vormiriietuses — valge särk sinise „Seedrioru" embleemiga ja tumesinised lühikesed püksid. Moodustanud poolkaare lipuvarda ümber, heiskasid kasvandikud sini-must-valge lauldes meie rahvushümni.

Kuna suvekodu juhataja õp. Tõnis Nõmmik viibis ametikohustuste täitmisel teisal, pidas avapalvuse tema tütar Maimu Nõmmik. Abijuhataja Selina Reiman ütles avasõnad ja tutvustas kasvatajaid. Sihtasutus Seedrioru esimees August Jurs tervitas suvekodu peret soovides ilusat suve ja pani noortele südamele meeles pidada kolme tähtsat punkti. Esiteks — hoida üleval head tuju ja huumorit, teiseks — pidada end eestlaseks, rääkida eesti keelt ja mitte salata oma rahvust, vaid olla uhke eestlusele ja kolmandaks — pidada kinni korrast, sest ilma korrast ja seadustest kinni pidamata ei saa elust läbi. Avatalituselt siirduti peamajja maitsvale õhtusöögile, mille eest olid hoolitsenud perenaise virgad käed. Ja õhtu saabumisel nautis suvekodu pere lõkketule võlusid.

Suvekodu juhataja on õp. Tõnis Nõmmik, abijuhataja ja väikelaste kasvataja — Linda Kolga, teine abijuhataja ja suurte poiste kasvataja — Selina Reiman, väikeste poiste kasvataja — Mihkel Jürima, tütarlaste kasvataja — Maimu Nõmmik, väikelaste abikasvataja — Tiina Rätsep, spordi- ja muusikajuht — Sirje Järvel, laskmise juht — Carl Rajamets, kunstiinstruktor — Evi Rebane, käsitöö — Hilda Brutus ja Linda Tark, perenaised — Leena Kimsto ja Hilda Härm, perenaise abilised — Tiina Hubel ja Ingrid Jürman, saunamees — Kristjan Kangur.

Kõigil näib siin olevat küllalt tööd ja tegevust, sest suvekodu tegevuskava näib olevat päris tihe. Iga päev algab peale äratust hommikvõimlemisega, samuti on igal päeval tarede ülevaatus, eesti keele tunnid ja ujumine. Praegustel kuumadel päevadel on Seedrioru avar ujula eriliseks lemmikkohaks, samuti saun, kust saab ju ka jälle vette hüpata. Juba esmaspäeval õpetati kasvandikele rahvatantsu paatide kasutamist, tehti veesporti ja sporti spordiväljakul. Järgmisel päeval tulid väikelapsed särasilmil tagasi Waterloo loomaaiast, mida nad käisid külastamas. Matkad, spordivõistlused, laskmine ja muud toredad ja huvitavad tegevusalad peaksid küll kõigile jätma suvekodu lõppedes veel kauaks ilusad mälestused.

Laupäeval on ette nähtud külaskäik kohalikku menoniitide tallu, kus praegugi veel ei töötata põlludel traktoritega, ei ole majas ei elektrit ega telfoni rääkimata televisioonist ja kes ikka veel sõidavad hobusevankriga maanteedel, ja isegi lapsed kannavad veel peaaegu maani kleite ja poisid pikki pükse pintsakutega ja peas tumedaid kaabusid. Kindlasti ei ole enamus kasvandikke midagi sellist varem nälnud, väljaarvatud pioneerfilmides ja peaks ka l eriti huvitav olema.

JÕEKÄÄRU SUVEKODU 30 AASTANE

Tänavu suvel saab T.E.N.S. Jõekääru Eesti Laste Suvekodu 30 aastaseks. Võime uhkusega tagasi vaadata nendele töörohketele aastatele ja tänutundes mõtelda nendele paljudele isikutele, kes oma abi on nii omakasupüüdmatult suvekodu heaoluks ohverdanud. Eelkõige surume suvekodu mõtte algatajate kätt, ning terve eesti ühiskonna tänu kuulub selle mõtte täideviijatele. Kõigile neile, kes igal aastal neist kolmekümnest, on suvekodu muresid oma õlgadel kandnud, ning oma parimad võimed rakendanud selleks, et eesti lapsed saaksid suvepuhkust eesti keeles ja eesti meeles.

24. juulil kell 11.00 hommikul toimub Jõekäärul 30. aastapäeva jumalateenistus. Järgneb aktus, et seda väärikat tähtpäeva märkida. Kõik endised kasvandikud, kasvatajad, juhatajad, pereemad ja kõik teised abilised, nii varasemad kui ka hilisemad on kutsutud. Me ei suudaks kõigile isiklikke kutseid välja sata, sellepärast teeme seda siin, ajalehe veerul. Samuti on teretulnud kõik vanemad ja noortesõbrad. Nägemiseni Jõekääru sünnipäeval!

TORONTO EESTI NAISSELTSI JUHATUS

Joonas Uulu

Oh sa vaene Rootsimaa!

See pealkiri on assotsiatsioon Käsu Antsu nutulauluga, kui keegi juhtub seda seoses omaaegse Tartu saatusega mäletama. Südame alla tekkis valus tunne, kui ajakirjanduses hakkasid ilmuma sõnumid sellest, kuidas vene allveelaevad teevad ettevalmistusi Rootsi ja Norra „vabastamiseks". Kes ajalugu vähegi tunneb, sellel ei ole venelaste eesmärgis põhjust kahelda.

Aga südamealune pakitsus sai teise suuna, kui saabusid teated sellest, kuidas Göteborgi linnavalitsus (kommunaalvalitsus) heasuslaslikus kuuletuses Venemaa „peakonsuli" Pjotr Klimenkole kõrvaldas Estivali puhul eelkokkuleppe alusel linnavalitsuse hooneile heisatud Eesti Estivali märgiga varustatud rahvuslipud, otsis siis petlikult ettekäänideid ja pöördus tagasi sirgemale teele alles Rootsi oma ajakirjanduse, raadio ja tv-saatjate ränga kriitika tulemusel. Ajakirjanduses küsiti otseselt, et kas Göteborgi linnaisad ei mäleta enam naabermaad Eestit ega tunne Rootsi ajalugu Baltikumiga, kus sini-must-valge oli rahvuslipuks ammugi enne riigilipuks saamist.

Küsimus, mis siit kerkib, on lihtne: kas Göteborgi linnaisad selle rahvusvahelist tähelepanu äratanud sammuga tegid oma riigile, s.o. Rootsile head või halba? Kuidas ka otsida toetust küsimuse esimesele poolele, ei õnnestu seda leida. Arg mõtlematus, nagu seda oli omal ajal baltlastest sõjaväelaste toores väljaandmine, ei näita asjaosalise otsustavust ega enesekindlust. Psühholoogiliselt nõrgestab see rahva vastupanu ja kaitsetahet, julgustades samal ajal vaenlast üritama uusi provokatsioone oma eesmärkide taotlemisel. Rahvusvaheliselt kisub see alla riigi, käesoleval korral Rootsi hea maine.

Siin, nagu juba märgitud, on küsimusel veel teine pool või mõõgal teine tera, mis lõikab Göteborgi päris naeruvääristavalt. Eestlased elavad Rootsis legaalselt, on säilitanud suures enamuses oma rahvuse ka Rootsi kodanikena ja nende rahvuslik aktiivsus on seaduspäraselt leidnud aastast aastasse tunnustust etniliste kultuuritoetuste riiklikul jagamisel. Tõsi küll, Rootsi valitsusel ei ole olnud seni selgroogu oma kunagi hirmukütkeis antud Balti riikide okupatsiooni-tunnustuse annuleerimiseks (nagu tegi seda Austraalia) ja enda vabastamiseks rahvusvahelisest naeruväärsusest. Selle tulemusel niisiis ei eksisteeri Eestit ega tema riigilippu. Kuid riik ja rahvus ei ole juriidiliselt üksteist katvad mõisted ning riikliku suveräänsuse ajutine küsitavus või vägivaldne katkemine ei kustuta indiviidide rahvust ega ohusta rahvuslippu. Kui aga riigi- ja rahvuslipp on värvikombinatsioonilt identsed, siis eraldab rahvusvahelisel foorumil riigilippu rahvuslipust riiklik vapiembleem. Kui see välisesinduslikul lipul puudub, siis on tegemist mitte riigilipu, vaid rahvusvärvide heiskamisega, mis Göteborgi juhul olnuks õiguspärane ka ilma Estivali märgita. Tuhanded eestlased ei sõitnud Göteborgi mängukannideks linnaisadele, vaid teenima oma kultuurimissiooni.

Et Moskva eesmärgiks on saada kogu Skandinaavia oma käpa alla ja muuta Läänemeri Venemaale „sisemereks", seda teab ülihästi nii Rootsi kaitseväe kõrgem staap kui ka läänеriikide tervik. Ainult asjaosaliste riikide, s.o. Soome, Rootsi, Norra ja Taani ühine kõigutamatu valmisolek oma suveräänsuse kaitseks võib lükata vaenlase rünnaku algamist edasi või sundida teda uuesti mõtlema. Omakorda on see võimalik ainult siis, kui „üksiklülid" igas riigis moodustavad terasese terviku ega esine näost äralangevaid põlvenõksutamisi vaenlase „esindajale", nagu see sündis Göteborgis venelasest pisivelle sekkumisel Rootsi riigi siseasjadesse. Õnnetu on see riik, ja justkui vaenlast endale kaela kutsumas, kus leidub nii ääretult nõrku lülisid, milliseid võib paenutada iga kurjategija laamendav mõttetühi suupruukimine.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

Soomlastel hea kuulsus Ühendriikides

Äsja sooritatud gallupi järgi on soomlased populaarsuses USA-s Euroopa rahvustest kolmandal kohal, kohe pärast inglasi ja rootslasi. Soomlaste juures meeldib ameeriklastele puhtus koos tervishoiuga. Praegu on veidi unustusse jäänud varem tuntud nimetused „sisu, sauna ja Sibelius".

Kõige rohkem ameeriklased on ettevaatlikud Lõuna- ja Ida-Euroopa riikidest tulnud inimeste osas. Ja nagu võis oletada, esimesele kohale kahtlustes paigutub just Nõukogude Liit. Gallupis küsiti ka eri riikide juhtide omadusi. Ime küll, Juri Andropov jättis oma selja taha nii Prantsusmaa presidendi Francois Mitterandi kui ka Lääne-Saksamaa Helmuth Kohli. Kõige rohkem aga ameeriklased usaldavad Inglismaa „raudprouat" Margaret Thatcherit.

IGAVESELE UNELE SUIKUNUD SINODI AU-ESIMEEST, PRAOST-ÜLEMPREESTER

NIKOLAI RAAG'i

sündinud 18. detsembril 1888 Toropetsis
surnud 8. juulil 1983 Göteborgis

mälestavad sügavas leinas

TORONTO EESTI APOSTLIKU ÕIGEUSU KOGUDUS ja VAIMULIKUD
KANADA ja USA APOSTLIKU ÕIGEUSU PRAOSTKONNAD ja VAIMULIKUD

TÖÖPAKKUMISED

„Meie Elu" vajab

KORREKTORIT

osalise tööjõuga.
Tel. 466-0951

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
317 M. Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
94 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 24. juulil JUMALATEENISTUS kell 11.00 hommikul.

Pühap., 31. juulil JUMALATEENISTUS kell 11.00 hommikul.

Eelteade. Pühap., 14. augustil koguduse väljasõit ülempreester Emanuel Lepik'u tallu, vabaõhu JUMALATEENISTUS kell 12 päeval, jutlustab piiskop Karl Raudsepp. Lõunasöök Ortodoks koguduse naisringi poolt. Kui on soovijaid bussiga sõita, palun teatada koguduse kantseleisse ehk koguduse õpetajale. Buss tuleb varakult kinni panna. Võimalus ujuda, jalutada ja kaunist loodust nautida. Teejuhised ilmuvad hilisemas lehes.

Kõik teretulnud!

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128, kirikus 923-5172

Pühap., 24. juulil JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul.

Pühap., 31. juulil pika nädalalõpu tõttu jumalateenistust ei ole.

Pühap., 7. aug. JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul, teenib vikaarõp. Albert Roost.

Pühap., 14. aug. JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul, teenib. õp. Elmar Pähn.

ÕPETAJA SUVISED KÕNETUNNID kiriku kantseleis neljapäeviti kell 6—8 õhtul ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Immanuell Kirik
21 Swanwick Ave.
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Muskoka Laager-konverents leiab aset 29. juulist — 1. augustini E. Viig talus, Port Sydneys. Jumalateenistused:

Reedel, 29. juulil kell 2 p.l. AVA-JUMALATEENISTUS. Kell 7 Õhtupalve.

Laupäeval, 30. juulil kell 10.30 e.l., 3 p.l. ja 7 õ. JUMALATEENISTUSED.

Pühapäeval, 31. juulil kell 10.30 e.l., 3 p.l. ja 7 õ. JUMALATEENISTUSED.

Esmaspäeval, 1. augustil kell 10.30 e.l. JUMALATEENISTUS.

Kolmapäeval, 3. augustil kell 7.30 õ. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS Immanuelis. Pastor Charles R. Swindolli piibliõpetuse film teemal: „Meie Atitüüdid".

Pühapäeval, 24. juulil kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Herbert Söderholm. (Buss Eesti Kodust kell 2.30 p.l.).

Kolmapäeval, 27. juulil kell 7.30 õ. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Pastor Charles R. Swindolli piibliõpetuse film teemal: „Pühitsus".

Platoni Orden diakon Nikolai Arbusele

STOKHOLM (EPL) — Viis aastat kestnud hoolsa ja innustunud teenimise tunnustusena andis Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku Sinodi esimees ülempreester Nikolai Suursööt pidulikul jumalateenistusel Platoni Ordeni III järgu diakon Nikolai Arbusele. Kaugema külalisena oli kohal Toronto Apostliku Õigeusu Koguduse koorijuht Guri Raag.

Diakon Nikolai Arbus on endine „soomepoiss", kes Viiburi lahes asuva Teikari saare kaitsmisel sai raskesti haavata ja kaotas ühe silma. Kakssada meest pidas seal vapralt kuni kolm päeva ülemvõimule vastu ja neist jäi ellu vaid 35 sõdalast.

Tema usuõpetajaks koolipõlves Tartus oli ülempreester Konstantin Kokla, Tartu Jüri koguduse hingekarjane, kes kutsus poissi kirikusse appi. Nikolai läks koos klassivenna, praeguse ülempreester Martin Juhkamiga. Poisid toimetasid hiljem isegi nn. „alglugemist" Püha Jüri Kirikus Tartus.

Nagu Guri Raag „Eesti Päevalehe" kaastöölisele jutustas, on Toronto Eesti Apostliku Õigeusu kogudusel 350 liiget. Koos käiakse jumalateenistusel kaks korda kuus luteriusu Peetri kirikus. Guri Raagi kooril on 22 liiget. Tuleval suvel — Esto-84 pidustusteks tuleb lauljaid juurde, siis on kokku 40 inimest. Kooriproovid toimuvad iga nädal, samuti seltskondlik osa kohvijoomisega.

Väga aktiivne on ka Vancouveri Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku kogudus ülempreester Eugen Ruusi juhtimisel. Jumalateenistustel laulab neile kohalik Eesti Seltsi kõrgetasemeline koor.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 24. juulil kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS. A. Ehasoo ja E. Saraoja teema: „Vaimuannid Jumalakoguduses".

Reedel, 29. juulist kuni 1. augustini vaimulik LAAGERKONVERENTS erikavaga Muskokas. Lisajuhiste saamiseks pöörduda telefonil koguduse vaimuliku poole.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

Pühapäeval, 24. juulil JUMALATEENISTUS kell 5 p.l.

Pühapäeval, 7. augustil VABAÕHU-JUMALATEENISTUS kell 12 päeval Simcoe järve kaldal, Oro Line 9, perekond A. Randsalu juures. Pärast jumalateenistust kohvilaud koosviibimisega.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmapäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 24. juulil kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS, kõneleb H. Eller, V. Puu — viiul. Kell 8 õhtul KUULUTUSKOOSOLEK, K. Raid.

30. juuli — 1. aug. VAIMULIK TELKLAAGER Kiviojal, L. Heinmets, E. Meiusi, E. Mänd, E. Toompuu.

„Meie Elu" nr. 29 (1742) 1983

TAEVASE ISA
VABADUSVÕ
V
Aval

MEILE ARMS
RO

MÄLESTAME KURBUSES VARA
JÕEKÄÄRU KASVANDIKKU
KERSTI JA

KALLIST SÕBRATARI JA KOOL
IRENE DI
(sünd. Ka
mä

ARMAST KAUA
IRENE
(s
surnud 14. j
mäles

KALLIST KOOLIÕ
IRENE
sün
mälestavad leina
TALL. LIN
endised õp

ARMAST SÕPRA
IRA DE
mälest

GARDEN
FLOWERS & GIFTS
MEIE ÄRIS ON SAADAVA
VALIK LILLI erisündmu
Samuti käsitöö
KULLASEPA, MEREVAIGU
PUUNIKER
Köneldakse eesti,

„Meie Elu" nr. 29 (1742) 1983

AG'i

opetsis
gis

STLIKU ÕIGEUSU KOGUDUS

TLIKU ÕIGEUSU PRAOSTKONNAD

Platoni Orden diakon Nikolai Arbusele

STOKHOLM (EPL) — Viis aastat kestnud hoolsa ja innustunud teenimise tunnustusena andis Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku Sinodi esimees ülempreester Nikolai Suursööt piduliku jumalateenistusel Platoni Ordeni III järgu diakon Nikolai Arbusele. Kaugema külalisena oli kohal Toronto Apostliku Õigeusu Koguduse koorijuht Guri Raag.

Diakon Nikolai Arbus on endine „soomepoiss", kes Viiburi lahes asuva Teikari saare kaitsmisel sai raskesti haavata ja kaotas ühe silma. Kakssada meest pidas seal vapralt kuni kolm päeva ülemvõimule vastu ja neist jäi ellu vaid 35 sõdalast.

Tema usuõpetajaks koolipõlves Tartus oli ülempreester Konstantin Kokla, Tartu Jüri koguduse hingekarjane, kes kutsus poissi kirikusse appi. Nikolai läks koos klassivenna, praeguse ülempreester Martin Juhkamiga. Poisid toimetasid hiljem isegi nn. „alglugemist" Püha Jüri Kirikus Tartus.

Nagu Guri Raag „Eesti Päevalehe" kaastöölisele jutustas, on Toronto Eesti Apostliku Õigeusu kogudusel 350 liiget. Koos käiakse jumalateenistusel kaks korda kuus luteriusu Peetri kirikus. Guri Raagi kooril on 22 liiget. Tuleval suvel — Esto-84 pidustusteks tuleb lauljaid juurde, siis on kokku 40 inimest. Kooriproovid toimuvad iga nädal, samuti seltskondlik osa kohvijoomisega.

Väga aktiivne on ka Vancouveri Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku kogudus ülempreester Eugen Ruusi juhtimisel. Jumalateenistustel laulab neile kohalik Eesti Seltsi kõrgetasemeline koor.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 24. juulil kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS. A. Ehasoo ja E. Saraoja teema: „Vaimuannid Jumalakoguduses".

Reedel, 29. juulist kuni 1. augustini vaimulik LAAGERKONVERENTS erikavaga Muskokas. Lisajuhiste saamiseks pöörduda telefonil koguduse vaimuliku poole.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS

Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

Pühapäeval, 24. juulil JUMALATEENISTUS kell 5 p.l.

Pühapäeval, 7. augustil VABAÕHU-JUMALATEENISTUS kell 12 päeval Simcoe järve kaldal, Oro Line 9, perekond A. Randsalu juures. Pärast jumalateenistust kohvilaud koosviibimisega.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmapäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid

36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 24. juulil kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS, kõneleb H. Eller, V. Puu — viiul. Kell 6 õhtul KUULUTUSKOOSOLEK, K. Raid.

30. juuli — 1. aug. VAIMULIK TELKLAAGER Kiviojal, L. Heinmets, E. Meiusi, E. Mänd, E. Toompuu.

TAEVASE ISA KUTSEL LAHKUS RAHVUSTEADLIK EESTLANE JA VABADUSVÕITLEJA NING KAUAAEGNE LIIGE

ÖÖ VÄINO KALDMA

Avaldame sügavat kaastunnet tema abikaasale ja lastele.

Tõsises leinas mälestab

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

MEILE ARMSAKS SAANUD MAMMAT

ROSALIE VAINLO't

mälestame kurbuses

EHA ja VÄINO EINOLA
LEONIDA ja THEODOR ADAMTAU

MÄLESTAME KURBUSES VARALAHKUNUD KALLIST JÕEKÄÄRU KASVANDIKKU

KERSTI JAASON'it

TIIA HIIR
MADLI KITTASK
JUTA METSALA
ANNE SAKS
KADRI SANDY
TIIU WALLNER
ja kogu JÕEKÄÄRU pere

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

KALLIST SÕBRATARI JA KOOLIÕDE

IRENE DEUTCH'i

(sünd. Kann)

mälestab kurbuses

HELEN KEKÄLÄNEN

KALLIST KOOLIVENDA

LEO KONDOR'it

mälestavad

VILJANDI MAAGÜMNAASIUMI ENDISED ÕPILASED

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

IRENE DEUTCH'i

(sünd. Kann)
surnud 14. juulil 1983 Saskatoonis

mälestavad kurbuses

VALDUR ja PROSPY

ARMAST VILISTLAST

LEONHARD KONDOR'it

sündinud 17 novembril 1905 Viljandimaal
surnud 6. juulil 1983 Vancouveris B.C.

mälestab leinas

KORPORATSIOON VIRONIA

KALLIST KOOLIÕDE

IRENE DEUTCH'i

sünd. Kann

mälestavad leinas

TALL. LINNA TÜTARL. KOMM-GÜMN. endised õpilased

ARMAST KAASVÕITLEJAT

LEONHARD KONDOR'it

mälestab

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

ARMAST

IRA DEUTCH'i

mälestavad kurbuses

INNA ja ARVI KALDVEER
ja MARGA WEILER

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.

Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

ARMAST VENDA JA SUGULAST

AUGUST AVERSO'd

surnud 20. juunil 1983 Vihterpalus, Harjumaal

mälestavad leinas

õde SALME perega Canadas
PERE ja SUGULASED Eestis
SUGULASED Rootsis ja USA-s

ARMAST KURESSAARE PRIIKOGUDUSE JUTLUSTAJAT

OSVALD ÕUNPUU'd

mälestavad

Kallis vaikne rahuase
teiselpool lainetavat merd . . .

HEINO ja REIN MEIUSI
LILLI ja JOOSEP VAHTRA

ÜLEMAAILMSE EESTI KESKNÕUKOGU KAUAAEGSET PEASEKRETÄRI JA TULIHINGELIST EESTLAST

EDUARD VALLASTE't

mälestab sügavas leinas

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

MÜÜGID

KORTER MÜÜA
Eesti korterimajas (Queen St. E.)
Helistada tel.: 694-1358 või 291-
Helistada tel.:
694-1358 või 291-7839

MÕTTESÄHVATUSI

Tervis on summa kõigist haigustest, mida meil ei ole.

□

Edu tipul on rist laipadest, mille üle mindud.

□

Nägu on aja vaateaken. Igatahes on enamus väljapanekuid imitatsioonid.

Kogunud NIHITS

PIIBLIPÄEVAD TORONTOS

Varsti on kaks aastat möödunud sellest, kui toimusid esimesed „Piiblipäevad" Torontos. Paljudele osavõtjatele osutusid need päevad eriliseks läbielamuseks ja mitmed kaasmaalased on pöördunud Toronto Evangeelse koguduse poole sooviga, et sarnane Piiblikonverents jälle korraldatakse.

Evangeelne kogudus teatab, et järgmised „Piiblipäevad" leiavad aset käesoleval aastal 21.—28. augustini. Eelmiste eeskujul peetakse loenguid ja jumalateenistusi. Loengud leiavad aset enne ja pärast lõunat ja vahepeal korraldatakse ühine lõunasöök. Jumalateenistused peetakse pühapäevadel ja nädalapäevade õhtutel. Üksikasjalik kava teatatakse hiljem.

„Piiblipäevad" leiavad aset Immanueli kirikus, 21 Swanwick Ave. Torontos (üks blokk lõuna pool Gerrard St. ja üks blokk lääne pool Main St.).

„Piiblipäevadele" oodatakse kõnelejaid mitmest erinevast paigast Kanadast, Ühendriikidest ja ka Euroopast.

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR

Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777

24-tundi telefonivalve

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„MEIE ELU" ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO	
Poko's Meat Products ärides	376 College St.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
The Finnish Place	5463 Yonge St. Willowdale
THUNDER BAY	
Finnish Book Store	168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Väino Kaldma tähelend

IN MEMORIAM

Pastor Väino Kaldma sulges raske ja kurnava haiguse käes oma silmad 5. juulil s.a. Sault Ste. Marie linnas. Ta sai 60 a. vanaks ja sai teenida Sudbury ja Sault Ste. Marie kogudusi ordineeritud õpetajana kõigest üks aasta ja 15 päeva.

Kui taevatäht kukub ja lühike helenev juga ta teed märgib, siis rahvatarkus õpetab lausuma soove, mis pidid täituma. Inimene mõtleb oma õnnele, ta ei mõelnud taevakeha surmale, mis õnne tõi. Õp. Kaldma lühike teenimise aeg oli nagu meteori helendus ja siis kustumine. Aga selle lühikese ajaga ta tõi teistele head ja ilusat, ta kuulutas sõnumeid taevast.

Väino Kaldma sündis Võrumaal talulapsena Põlva kihelkonnas 27. apr. 1923 aastal. Lõpetas seal algkooli ja kevadel 1941 Võru linna gümnaasiumi. Teises maailmasõjas võidelnud Narva pataljoni ridades ja kannatanud vangipõlve raskusi Venemaal. Sealt pääsnuna töötas Belgias söekaevurina ja Kanadas metsa- ja terase töölisena. Ta on pidevalt täiendanud oma haridust ja jõudis viimaks Soome-Eesti pensionäride korterimaja manageri soliidsele positsioonile, ikka Sault Ste. Marie linnas.

Abiellunud Saksamaal 1946 aastal Alviine Eibach'iga, millisest abielust on sündinud 5 poega ja 3 tütart, kelledest enamus on jõudnud juba iseseisvale elujärjele. Lisaks on neil veel üks kasupoeg.

Kaldma on paistnud silma väga tugeva usulise joonega ja ta oli õp. Elmar Petersoo surma järele Sault Ste. Marie eesti koguduse leeriõpetuse andmise jatkaja, mida tegi silmapaistva osavuse ja tagajärgedega. Kui Uusuteaduse Instituut alustas oma tegevust 1978 aastal, siis Väino Kaldma oli esimesi seal õppimas. Ta ise lausus: „Ma ei tea kui kaugele ma jõuan, aga ma püüan." Ta püüdis innukalt ja 4 aastase töö järele ta lõpetas akadeemilise õpingu. Ta oli populaarne teiste seas ja valiti üliõpilaste poolt nende juhiks. Ka oma ümbruskonnas ta oli väga populaarne ja valiti seal Eestlaste Kesknõukogu liikmeks, millisel kohal ta püsis kuni surmani.

Proovíaasta ta pidas oma kodukoha koguduses Sault Ste. Maries õpetaja Udo Petersoo juhendusel ja 20. juunil 1982 ordineeriti ta kirikuõpetaja ametisse Torontos eesti piiskopi poolt. Juba enne valis Sudbury eesti kogudus tema üksmeelselt, ilma ühegi vastuhääleta, oma õpetajaks ja kinkis temale ametiristi. Sama aasta sügisel ta seati pidulikult sellesse ametisse.

Ka ta elukoha kogudus valis ta oma õpetajaks Sault Ste. Maries. Väino Kaldma on annud mehise isiksuse kuju ja on näidanud kuidas hoolimata rasketest elutingimustest sõjas, sõjavangis, söekaevurina, metsatöölisena või terase vabrikus, võib püüdlik mees tahtejõuga edasijõuda. Võib koguni oma noorpõlve unistused realiseerida ja selle juures veel suure perekonna ülesse kasvatada. Iga heatahtlik eestlane oskab seda kõrgelt hinnata.

Kõigil, kes Väino Kaldma't lähemalt tundsid, on kahju, et ta elu nii järsku pidi katkema. Me ei oska vastata küsimust miks see nii pidi olema, aga teame, et õp. Kaldma võttis seda usuga ja jättis Jumala teada, mis inimesel on üle jõu.

Neljapäeval, 7. juulil suure rahvahulga osavõtul Kanada praost Andres Taul pidas lahkunu matuse teenistuse Soome kirikus Soo linnas, kus eestlased peavad omi jumalateenistusi. Eesti kogudus pakkus pärast talitust kohvi ja järgmisel päeval muldasängitamise järele Soome korterimaja daamid andsid peied oma armsale managerile. Praost Tauli, kes kõneles piiskopi ja eesti koguduste nimel, assisteerisid õp. Albert Roost ja kohalik Soome pastor. Ka Kanada Sinodi esindaja ning koguduste ja seltside esindajad ütlesid lahkunule omad siirad tunnustuse sõnad. Leinavale abikaasale ja lastele andsid inimesed omad siirad armastuse ja osavõtu tunded.

Eesti kirik paguluses sai vähe aega selle andeka mehe kaastööd, aga tema isik oli õilis, ta töö oli andumusega tehtud ja ta elu oli tähelend, mis kustus ruttu, kuid andis teistele säravat eeskuju, julgust ja kristlikku tunnistust.

Eesti Kirik ja tema kogudused toetavad leinajaid oma palvete ja armastusega. Lahkunule endale hüüame tänu ja jällenägemist ülestõusmises.

KARL RAUDSEPP

Suvised read Montrealist

Meie elu Montrealis on vahetevahel nagu tõmmatud veidi laiemasse ringi seoses tähelepanuga kõigest sellest, mis leiab siin aset poliitilisel tagapõhjal. Ja omastkohast värskenduseks oli kuulda, kui Quebecis aset leidnud täiendavatel provintsivalimistel siin Separatistide Partei nime all tuntud Parti Quebecois kandidaadid kaotasid.

Ja just need, kes olid olnud varem ministriteks provintsivalitsuses aastatest 1976 peale. Ja kuna võitjateks olid Liberaalide Partei kandidaadid, kes ei poolda Parti Quebecois kavatsust eraldada provintsi ülejäänud Kanadast siia iseseisva Quebeci riigi loomisega. See on olnud ka see põhjus, et seda parteid on nimetatud kõik need aastad Separatistide Partei.

Ja näib, et enamik prantslasi siin pooldab Quebeci edasijäämist üheks osaks Kanadast, kuigi kõik need aastad prantslased on olnud Quebeci enamusrahvuseks ja neile kuulub suur osa siinsest ajaloost. Kasvõi enamus linnanimesid siin, nagu näiteks Montreal — Mont Real — Mount Royal — Kuninglik Mägi. Ajaloolistel andmetel prantslasest maadeuurija Jacques Cartier purjetas esimese valge mehena oma teisel retkel Kanadasse 1535. aastal ja jõudes mööda St. Lawrence jõge sisemaa poole kuni algav kärestik takistanud tema edasisõitu ja pidanud peatuma siin indiaanlaste küla Hochelaga ligidal kõrge mäe otsas ja ta nimetanud selle Mont Realiks. Ja järgmistel aastatel seal kasvanud väike linnakene saanudki sealt oma nime.

Hilisema ajaloo jooksul kasvas Montreal Kanada kõige suuremaks linnaks. Viimastel rahvaloenduste andmetel on Montreali elanikkude arv olnud üheskoos oma eeslinnade elanike arvuga 2.720.413. Ja neist on viimasel 35 aastal ümmarguselt 2000 eestlast.

Mis puutub meie osasse siin Quebecis prantsuse keele osas, siis üsnagi mitmed meist, kes tulid omalajal siia selle prantsuse keelega, mida nad olid õppinud Tallinnas Prantsuse Lütseumis ja Westholmi Gümnaasiumis — on olnud omadega alati mäel, kui seda on tarvis olnud. Seoses töökohtadega siin meil on väga vähe tarvidust olnud prantsuse keele järgi, kuna enamikus nendes ettevõtetes, kus meie inimesed on töötanud — on inglise keel olnud valdavaks osaks. Meie noortele, kes siin on saanud oma hariduse mõlemas keeles — keelekùsimus ei ole kunagi olnud raskeks punktiks. Ja kui veidi vanemad meist on on huvitatud olnud endi täiendamisest prantsuse keele alal, siis Montreali Eesti Pensionäride Klubi on teinud selle kergemaks oma prantsuse keele kursustega klubi iganädalastel kokkutulekutel. Need meie Eesti noortest, kes on soovinud oma eesti keelt täiendada, neile on suureks abiks olnud kõik need kolmkümmend aastat Montreali Eesti Jaani koguduse juures töötanud Montreali Eesti Noorte täienduskool.

□

Ja mis puutub sellesse, et kas mõned meie hulgast on pidanud Montrealist lahkuma oma töökohtade üleviimisega seoses, siis — neid juhtumeid on olnud võrdlemisi vähe. Kellegil ei ole olnud tarvis seda teha ka oma isiklikkudel poliitilistel huvidel.

Ja nüüd — just kesksuvel meie huvid on rohkem seotud kõige selle rõõmuga, mis näib käivat koos suvise ajaga. Kui need mõned nädalad juunikuus on siin olnud veidi liiga kuumad, siis see ei näi olevat takistanud kedagi oma suvist elu nautimast. Spordihuvilised on saanud seda teha oma tennisemängudega, teised golfimänguga ja need, kes ei ole mitte just sama aktiivsed — lihtsalt jalutamisega. Mis ilusatel suvistel päevadel parkides see on omaette nauding.

□

Oma osa suvisest elust on saanud kaks meie hulgas Montrealis, keda tunnevad üsnagi paljud. Need on Montreali Eesti Pensionäride Klubi esinaine Johanna Toome ja klubi juhatusliige Helmuth Höövel. Mõlemad nüüd tagasi oma külaskäigult Eestisse. Selle klubi liikmetel on põhjust oodata jutuajamist mõlemilt neilt Klubi sügisese tegevushooaja alates. Aasta tagasi võisime nautida Johanna Toome vestlust tema külaskäigust Soome. Muide — Montreali Eesti Pensionäride Klubi nüüd juba rohkem kui 300 liikmega, on sidunud meid Montrealis võrdlemisi suures osas.

□

Ja meie noortel Montrealis on veel ees nende igasuvine Eesti Skautide ja Gaidide perekonnalaager Lättemäel 20.—27. augustil. Kuna meie Eesti noorte arv nendes skautide ja gaidide vanusegrupis ei ole viimastel aastatel olnud mitte just eriti suur, siis siin on nüüd kaasa aidanud meie noorte küllatulek Torontost, Ottawast ja Vermontist.

Toronto Eesti Meeskoori juht ja tuntud muusikamees mag. Charles Kipper ja Mai Tammaru laulatati 2. juulil Baltimores, Marylandis. Laupäeval, 16. juulil täitus Eesti Maja suur saal noorpaari vanemate kutsel tuttavate ja sõpradega hubaseks koosviibimiseks. Nooriku isa on muusikainimestele hästi tuntud koorijuht Evald Tammaru. Pildil, vasakult — Alice ja Artemi Kipper, Epp Vinkmann, Charles Robert Kipper ja Mai Tammaru-Kipper.
Foto — O. Haamer

NALJAD

Montreali eesti noori on viimastel aastatel sõprusringi sidunud ka rahvatantsutrupp „Kuppari". Sellel grupil oli suur elamus külaskäik Torontosse, kus Eesti Majas leidis aset Tallinna Paviljon.

□

Omastkohast üheks suviseks üllatusek oli, kui leidsime Montreali päevalehe „The Gazette" suure pealkirja all: „Diana missed eager lookalike . . . " ja tundsime sinna lisatud ülesvõtte ühest kenast noorest naisest allkirjaga: „Linda Ole. She caused an uproar!" Kogu see lehekülg oli pühendatud ülevaatele kuninglike külaliste Prince Charles ja Princess of Wales vastuvõtule Ottawas. See oli tõepoolest üllatuseks meile, kes me tunneme Linda Olet nii hästi. Ta on 17-aastane ja käib veel keskkoolis, kus tal olnud just üks vaba päev tema kevadiste eksamite vahel.

HENN ARVO

„Kaebealune, teie kinnitate, et viskasite oma ämma tomatitega. Aga millest see tuleb, et ämmal on muhk peas?"

„Aulik kohtuhärra, tomatid olid veel purgis."

□

„Härra doktor. Mu 70-aastasel isal langevad hambad välja, samuti mu 7-aastasel tüürel. Öelge mulle, kas see on nakkushaigus?"

□

Vanem härra näeb tänaval väikest suitsetavat poissi. Ta noomib:

„Mida üteks su õpetaja, kui ta seda näeks?"

„Ära tunne muret, vana. Ma ei käi veel koolis."

Esto Mutual Fund Ltd.

13. juulil aktsia hind $13.17

143 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Ohtul tel. 925-6812

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202, Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

Eesti arst valvekorras

23. ja 24. juulil
Dr. J. Marley 921-7777
30., 31. juulil ja 1. augustil
Dr. M. Leesment ... 481-6834

KUHU MINNA?

● Pühap., 24. juulil Jõekääru Laste Suvekodu 30. aasta sünnipäeva tähistamine algusega kl. 11 h.

● 30. juuli nädalalõpul XXIX Eesti Mängud USA-s, Lakewoodis N.J.

● Laup., 13.—20. august Seitse Kunsti 1983 Seedriorul.

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus

samuti akende pesemine. Söögituba, elutuba ja koridor $59.95. Pensionäride üürikorteritele hinna-alandus.
PEETER VALING — Tel. 690-4961

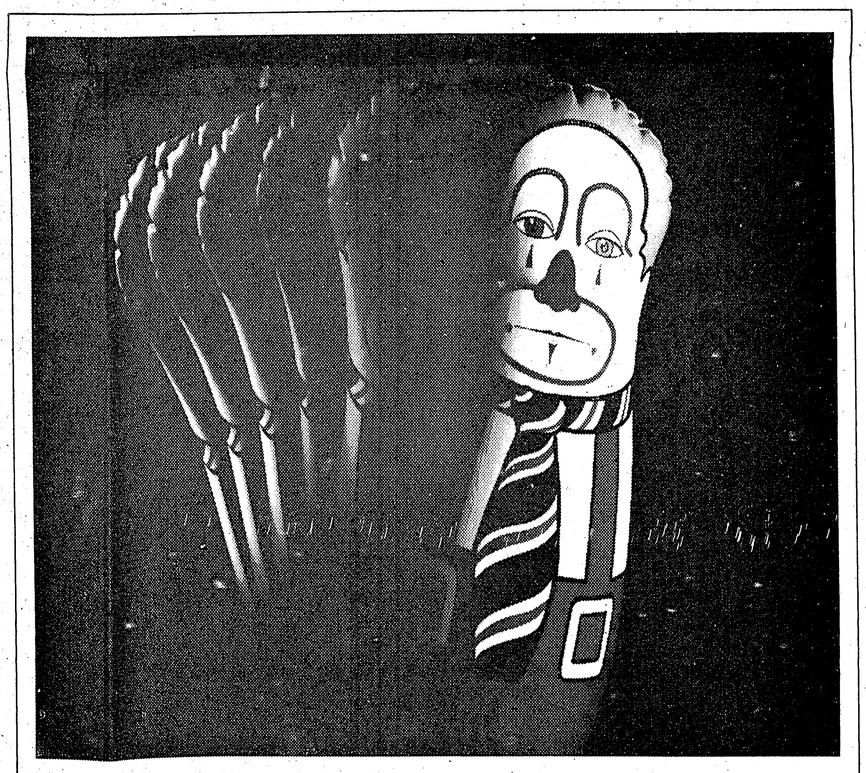

INIMESTEL ALATI EI OLE KERGE TOIBUDA, ET TAGASI SAADA KAOTUSI!

Üles ehitada purunenud elu, mis kriminaalse vägivallaga kaotatud, ei ole kerge. Läbielamus võib kujuneda pikaks ja piinarikkaks ohvrile ja ka perekonnale. Sarnastel juhtudel on abiks Criminal Injuries Compensation Board. Rahalise abiga aitab vähendada majanduslikku ja hingelist kahju mis tekkis läbi füüsilise kahjustuse. Kui juhtub kriminaalne vägivald, helistage meile. Avalduse täitmine on lihtne toiming ilma formaalsuseta. Abi võib olla väga äraarvamatult kallis.

Informatsiooniks võtke ühendust: The Criminal Injuries Compensation Board, 439 University Avenue, 17th floor, Toronto M5G 1Y8, (416) 965-4755.

THE CRIMINAL INJURIES COMPENSATION BOARD

Ministry of the Attorney General
Ontario
Roy McMurtry, Minister
William Davis, Premier